

Solidarnost s Sindikatom delavcev trgovine Slovenije

Na seji predsedstva Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ta torek so se člani seznanili z aktivnostmi Sindikata delavcev trgovine Slovenije za omejitev nedeljskega dela v trgovinah. Člani predsedstva so v razpravi v celoti podprli dosedanje aktivnosti tega sindikata in ponovno poudarili, da se Zveza svobodnih sindikatov Slovenije ni in se ne bo nikoli strinjala z liberalno politiko, v kateri je različnim področjem zavladala peščica mogočih lastnikov kapitala, ki s hlastanjem po dobičkih vedno bolj teptajo pravice delavcev in jih ne briga ne njihovo zdravje in ne pravica do počitka.

Delegati 4. kongresa Zveze svobodnih sindikatov Slovenije so decembra sprejeli posebno resolucijo, v kateri zahtevajo, naj

slovenska država zagotovi uresničevanje Evropske socialne listine, ki jo je Slovenija ratificirala in v kateri se države pogodbenice zavezujejo, »da bodo zagotovile tedenski počitek, ki je, če je le mogoče, na dan, ki je po tradiciji ali običajih v posamezni državi priznan kot dan počitka«. Člani predsedstva so poudarili, da se zaradi pasivnosti slovenskih oblasti praksa delodajalcev vedno bolj oddaljuje od obveznosti, ki jih je sprejela Slovenija.

Če poslanci državnega zbora ne bodo glasovali za predloženi zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o trgovini, se bodo po sklepu predsedstva vsi sindikati v sestavi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije pridružili zbiranju podpisov za izvedbo referenduma.

Ekonomsko-socialni svet o sebi

Nas Evropa lahko uči?

To sredo je ekonomsko-socialni svet (ESS) obravnaval gradiva, ki so rezultat posebnega Pharovega projekta Spodbujanje socialnega dialoga v Sloveniji. Posebna pozornost je veljala priporočilom o merilih reprezentativnosti in primernosti ESS. O tem so uvodoma govorili Karl Feldengut, Peter Cassels in Josef Sieger. Razpravljavci so se razdeli na tiste, ki podpirajo spremembe, in nasprotnike sprememb. Zanimivo je še, da se je ob tem oblikovala nenavadna koalicija nekaterih sindikalnih central z gospodarsko zbornico.

Avtorji priporočil predlagajo sprejetje zakona o ESS. S tem bi dosegli, da ta organ ne bi bil odvisen od vsakokratnih vlad. Iz priporočil je jasno, da sta socialna partnerja le dva, delodajalci in sindikati. Vlada je na sejah že sedaj bolj moderator in naj bi imela možnost, da glede na dnevni red o obravnavani zadevi tudi odloča.

Da bi bile v ESS zastopane vse sindikalne centrale, bi bilo treba povečati število mest

za sindikate na denimo osem. Če se sindikati ne bi mogli sporazumeti o razdelitvi sedežev, bi bil za to pooblaščen minister za delo. Sindikati dejavnosti naj ne bi bili zastopani v ESS, ampak v panožnih forumih socialnega dialoga.

Slovenija ima po zakonu iz leta 1993 prenizek prag za pridobitev statusa reprezentativnosti za krovne sindikalne centrale. Zaradi tega naj bi bile reprezentativne le zveze z najmanj tremi sindikati dejavnosti in z najmanj desetimi odstotki delovne sile.

Podatki o članstvu, ki jih dajejo sindikati sami, niso primerna rešitev. Število članov sindikatov in central bi lahko ugotovili na primer po obračunu članarine na podlagi 210. člena zakona o delovnih razmerjih.

Socialni dialog v svobodni družbi mora temeljiti na svobodnih organizacijah s prostovoljnimi članstvom. Zakon bi zato moral določiti, da lahko člane ESS določijo le svobodna združenja.

O razpravi več na strani 2

Javna izjava o referendumu

Člani republiškega odbora SDTS so na seji 29. januarja sprejeli javno izjavo, da od kolegija državnega zbora pričakujejo, da bo obravnavo predloga zakona o spremembah zakona o trgovini, ki ga je v proceduro vložila Nova Slovenija in je v interesu članov SDTS, uvrstil na februarško sejo državnega zbora.

Če zakon ne bo uvrščen v proceduro ali ne bo sprejet v predlagani vsebini, bo SDTS prvi naslednji dan vložil tisoč podpisov v podporo referendumu.

Janez Starman je ta torek nagovoril kakšnih dvesto bivših in še zaposlenih litostrojčanov. Zbrali so se na povabilo SKEI, ki si prizadeva zaščititi njihove terjatve do Litostroja Holdinga v stečajju. Gre za 2,4 milijarde tolarjev, ki bi lahko izpuhteli, če bodo premoženje razprodali pod ceno.

Več na strani 5

Ekonomsko-socialni odbor za zaposlene na poštah in telekomunikacijah

To sredo so v Ljubljani podpisali pravila delovanja ekonomsko-socialnega odbora na področju pošt in telekomunikacijskih storitev. Pobudo za oblikovanje tripartitnega pogajalskega in informacijskega telesa za to dejavnost je dal Sindikat delavcev prometa in zvez (SDPZ). Pravila so podpisali: sekretarka SDPZ **Cvetka Gliha**, minister za informacijsko družbo **Pavle Gantar** in sekretar zveze delodajalcev **Zvone Gosar**. Cvetka Gliha je v nagovoru poudarila, da izkušnje sosednjih držav in držav kandidatki za vstop v EU v zadnjih letih kažejo, da prihaja do sprememb v celotni dejavnosti. Prav zato je nujno in v interesu vseh socialnih partnerjev, da si izmenjujejo informacije in se dogovarjajo, kako

Pravila so podpisali na zelo slaven način.

M. M.

ESS o sebi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Boris Mazalin je bil kritičen do priporočil, ki da jih je nekdo naročil in želi čistko med sindikati. Dušan Rebolj je menil, da zakonske določbe o reprezentativnosti sindikatov ne bi smele siliti k povezovanju.

Branimir Štrukelj je v imenu Sviza čestital avtorjem, da so razumeli naša čudaštva. Podprl je spremembe o reprezentativnosti (število članstva je ključno) in zakon o ESS. Napovedal je verjetno ustanovitev konfederacije sindikatov javnega sektorja. Menil je tudi, da organizacije delodajalcev z obveznim članstvom ne morejo sodelovati v socialnem dialogu. Sviz je vsem sindikatom že predlagal, naj bi ustanovili skupen strokovni center.

Po besedah Milana Utroše je poskus sprejetja zakona o ESS leta 1999 propadel iz enakih razlogov, kot kažejo sedanja nasprotovanja. Država je sindikate uzakonila leta 1993 na zahtevo enega od sindikatov. Reprezentativnost je treba spremeniti, kar je mogoče na različne načine, tudi z zakonom o kolektivnih pogodbah. Narobe je, da je reprezentativnost sindikatom priznana enkrat za vselej in je nihče ne preverja in je ni treba dokazovati. Vse odločbe o reprezentativnosti temeljijo na stari standardni klasifikaciji dejavnosti, ki že dve leti ne velja, imamo namreč novo. Narobe je tudi to, da je zakon pomešal ravni reprezentativnosti in sedaj na pogajanjih sedijo skupaj nacionalni in podjetniški sindikati.

ZSSS je po Utroševih besedah predlagala, naj pride ESS tudi v ustavo. Ker to ni bilo sprejeto, bi morali dobiti vsaj zakon.

Metka Roksančič je povedala, da je naročnik projekta ministrstvo za delo in da zato ne gre za vsiljevanje zamisli od zunaj. V Evropski uniji velja doktrina, da v socialnem dialogu lahko sodelujejo le prostovoljne organizacije. In ker gremo v Evropo, pri tem ne moremo iti po svoji poti. Socialni partnerji v Sloveniji niso enakovrni in to je treba spremeniti.

Miro Sotlar, podpredsednik GZS, je ostro nasprotoval izločitvi zbornice iz kroga socialnih partnerjev. Menil je, da so izkušnje v Evropski uniji različne, zlasti v Avstriji. Nadaljnje sodelovanje zbornice v socialnem dialogu sta podprla tudi Dare Stojan in Zvone Gosar.

Pravi zaključek razprave ni bil mogoč, saj so posamezniki menili, da bi bilo denar namesto za ta projekt, bolje dati za koristnejše namene.

F. K.

Inpod ima novo vodstvo

Skupščina invalidskega podjetja Inpod iz Otiškega Vrha je na začetku tedna odstavila direktorja **Aleksandra Juga**, ki je bil na čelu podjetja nekaj več kot leto dni. Delavke in delavci Inpoda so sredi januarja teden dni stavkali za poplačilo novembrskih plač. Čeprav jim jih vodstvo podjetja ni izplačalo, so stavko prekinili, da bi prispevali k rešitvi podjetja.

Družbeniki Inpoda so za novo direktorico imenovali **Marino Kavtičnik**. Po besedah predsednice sindikata tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije v podjetju **Alenke Vaukan** potrebuje podjetje novo strategijo in nov način vodenja. Nova direktorica je delavkam in delavcem po izvolitvi zagotovila, da jim bo zadnji (tretji) del novembrske plače izplačala v sredini tega tedna, decembrsko plačo pa v šti-

rinajstih dneh. Čeprav so se nekatere delavke zavzemale, da bi ponovno stavkale, se stavkovni odbor za to ni odločil. Od nove direktorice je zahteval izplačilo poplačila novembrskih plač do te srede, izplačilo decembrske plače pa do 10. februarja. Po besedah Vaukanove je vodstvo podjetja prvo zahtevo stavkovnega odbora že uresničilo.

Dosedanji direktor Aleksander Jug je menil, da bi morali za Inpod, ki je prezadolžen, predlagati prisilno poravnavo. Nova direktorica si prizadeva za sanacijo podjetja. O tem se je že začela pogovarjati s poslovnimi partnerji, župani koroških občin, območno službo zavoda za zaposlovanje in drugimi, ki lahko prispevajo k rešitvi podjetja z 240 zaposlenimi.

T. K.

Okrogla miza Evropskega observatorija industrijskih odnosov online (EIRO)

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, ekonomsko-socialni svet in slovenski nacionalni center EIRO so ta torek v Ljubljani organizirali srečanje EIRO. To je organizacija, ki že šesto leto spremlja in analizira razvoj industrijskih odnosov v petnajstih državah članicah EU ter na Norveškem, lani pa so se vanjo vključile tudi prve države kandidatke za vstop v EU. Od aprila lani deluje v okviru Inštituta za delo

pri Pravni fakulteti v Ljubljani takšen center tudi pri nas.

Pri njegovem delu sodeluje še Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj. Nacionalni centri pošiljajo na centralo prispevke, poročila in študije, ki so že peto leto dostopne na spletnih straneh EIRO (www.eiro.eurofound.eu.int). Na torkovem srečanju je organizacijo predstavila **Camilla Galli da Bino**. Povedala je, da njihovo spletno bazo podatkov dnevno obišče več kot štiri tisoč uporabnikov, število pa še narašča. EIRO izdaja tudi različne publikacije, revije in letne podatke. Letno izdelajo približno sedem primerjalnih analiz.

Stauroula Demetriades, vodja raziskav

Camilla Galli da Bino (desno) in Stauroula Demetriades

in koordinatorka področja industrijskih odnosov, je predstavila primerjalno študijo sistemov industrijskih odnosov v državah članicah in kandidatkah za vstop v EU. Udeleženci so razpravljali tudi o primerjalni študiji o kolektivnih pogajanjih, ki v primerjanih 20 državah zajemajo 70 odstotkov zaposlenih.

Socialni partnerji lahko s pomočjo te študije primerjajo izkušnje, ki jih imajo njihovi kolegi s kolektivnimi pogajanjimi v petnajstih državah članicah EU, Norveški in v štirih državah kandidatkah za vstop v EU (Madžarski, Poljski, Slovaški in Sloveniji). Te informacije bomo lahko koristili pri pripravi novega zakona o kolektivnih pogodbah. Primerjanje obsega in načinov socialnega dialoga je pokazalo, da imamo v Sloveniji posebne razmere, saj je članstvo v gospodarski zbornici obvezno.

M. M.

Ustanovljen območni odbor Sindikata upokojencev Slovenije v Zasavju

V Trbovljah so se prejšnji teden zbrali upokojenci, ki se želijo aktivno ukvarjati z vprašanji kakovosti svojega življenja. Kar lepo število zainteresiranih smo seznanili s statutom in programskim dokumentom ter načinom financiranja Sindikata upokojencev Slovenije (SUS).

Za predsednika sedemčlanskega območnega odbora so izvolili Rudija Tomšeta. Sekretarske naloge za odbor bo opravljala Tjaša Logar. Novi odbor bo najprej pripravil program aktivnosti in se povezal z drugimi upokojenskimi organizacijami. Skušali bodo pridobiti čim več novih članov. Prizadevali si bodo tudi za njih boljšo obveščenost članov sindikata.

Jernej Jeršan, sekretar SUS

Jamstveni sklad odslej deluje po evropsko

Minister za delo, družino in socialne zadeve Vlado Dimovski je na tiskovni konferenci to sredo predstavil spremembe zakona o pristojnostih in delovanju jamstvenega in preživninskega sklada. Novelo zakona, ki je tako usklajena z direktivo EU, je državni zbor potrdil decembra lani, veljati pa je začela 29. januarja letos.

S pomočjo jamstvenega sklada država od novembra 1997 finančno pomaga delavcem, katerih delodajalci so zašli v težave oziroma je bil v podjetjih začet stečajni postopek, prisilna poravnava ali likvidacija. Do konca septembra lani so več kot 47.000 upravičencem izplačali sedem milijard tolarjev.

Novosti v delovanju sklada je več. Odpravljena je dosedanja omejitev, da je moral biti delavec, če je želel uveljaviti svojo pravico do pomoči, pred prenehanjem delovnega razmerja zaposlen pri delodajalcu najmanj tri mesece. Po novem imajo pravico do pomoči tudi delavci, ki so bili pri delodajalcu zaposleni manj kot tri mesece.

Kot določa direktiva EU, je odpravljeno tudi omejevanje višine jamčenja sklada v primerih, ko je delavec iz naslova plače za obdobje, za katero se jamči, od delodajalca pred pre-

nehanjem delovnega razmerja že prejel določen znesek. Do sedaj je sklad v takih primerih pravico do izplačila za izplačani znesek zmanjšal, od sedaj naprej pa bo višina jamčenja sklada ostala enaka, le da bo sklad jamčil za neporavnane terjatve delavca.

Z zakonom o javnih skladih je za delovanje javnega jamstvenega in preživninskega sklada začelo veljati še eno novo določilo. Ker zanj jamči država, ta sklad po novem ne more v stečaj ali prisilno poravnavo.

Na ministrstvu predvidevajo, da bo zaradi uveljavitve sprememb naraslo število upravičencev. Denar zanje bodo zagotovili s prerezanjem znotraj ministrstva. V letu 2002 so od zaposlenih iz 133 podjetij prejeli 2893 zahtev za uveljavljanje pravic zaradi insolventnosti delodajalca. Največ jih je bilo s celjskega območja in Ljubljane, najmanj pa iz Velenja. Pripadajoča izplačila je dobilo 2799 upravičencev iz 104 podjetij. Izplačanih je bilo nekaj manj kot 820 milijonov tolarjev, povprečno pa so upravičenci dobili po 194.318 tolarjev. Lani je bilo skladu nakazanih skoraj 410 milijonov tolarjev, polovica vsote, ki so jo v tem obdobju izplačali upravičencem.

M. M.

Litostrojčani so protestirali

Premoženje ne sme izpuhteti

Podružnica SKEI v Litostroju EI je ta torek organizirala protestni shod pred bivšim glavnim vhodom v nekdanje veliko koncernsko podjetje. Za to obliko so se odločili zaradi počasnega poteka stečajnega postopka za Litostroj Holding. Več kot 500 bivših Litostrojčevih delavcev je že leta 1997 začelo uveljavljati svoje pravice na sodišču. Leta 1999 pa se je začel stečajni postopek za Li-

po več kot pet milijonov. Prizadete delavce zastopa odvetnik Emil Lipovec.

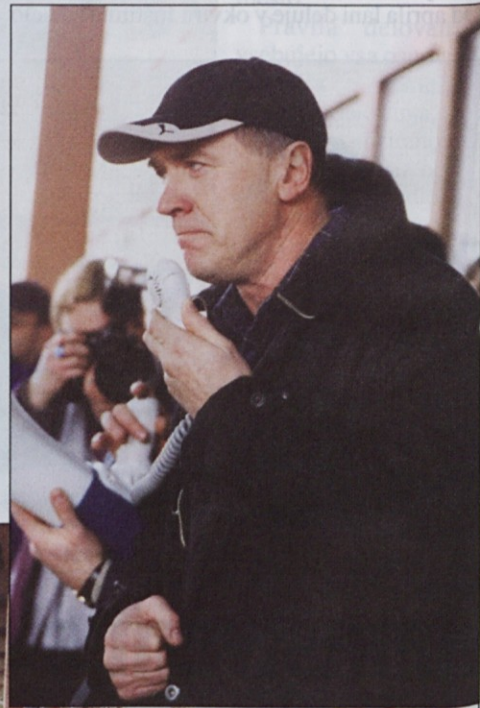
V sindikatu so obveščeni, da je ključni vzrok za zavlačevanje stečaja zahteva enega od denacionalizacijskih upravičencev, ki se ne strinja z odškodnino. V sindikatu se bojijo, da bo med zavlačevanjem zaključka stečaja premoženje izpuhtelo in bodo upravičenci zaradi tega dobili veliko manj, kot zna-

šajo njihove priznane terjatve. Po Starmanovih besedah bi vodenje stečajev, pri katerih je udeleženih veliko število upravičencev, moralo potekati hitreje. Reševanju morebitnih sporov bi sodišča morala zato dajati prednost. Na podružnico SKEI v Litostroju EI pa se vsakodnevno obračajo prizadeti bivši delavci, ki večinoma živijo v zelo težkih razmerah.

Drago Gajzer je podprl prizadevanja podružnice SKEI v Litostroju EI.

Največ aplavza je Dušan Semolič dobil za stavek, naj gospode na oblasti skrbijo, kaj o njih mislijo delavci.

tostroj Holding, ki še ni končan in delavci tako čakajo na poplačilo svojih terjatev.

Na shodu se je zbralo kakšnih 200 prizadetih delavcev, pridružili so se jim številni funkcionarji SKEI na čelu s predsednikom Dragom Gajzerjem in tudi Dušan Semolič in Milan Utroša, predsednik in sekretar ZSSS.

Zbrane je pozdravil Janez Starman, predsednik SKEI v Litostroju EI. Povedal je, da so "stranka razočaranih litostrojčanov", ki svojo pravico iščejo že zelo dolgo. Sredi devetdesetih let so za svoje pravice, pre malo izplačane plače, jubilejne nagrade, odpravnine, dnevnice ... tudi stavkali. Leta 1996 so se prvič obrnili na sodišče. Po uvedbi stečaja za Litostroj Holding leta 1999 so prijavili svoje terjatve do stečajne mase. Izvedenci so jim priznali skupaj za 2,4 milijarde tolarjev terjatev, posameznikom pa tudi

Janez Starman in drugi zaupniki SKEI so na shod privabili več kot 200 litostrojčanov.

Podružnica SKEI je zato na javnost naslovila odprto pismo, s katerim opozarja, da upravičenci upravičeno pričakujejo skorajšnje poplačilo terjatev. V SKEI menijo, da se bivšim in še zaposlenim ne sme zgoditi še ena krivica in da ne smejo biti izigrani. Če premoženje ne bo prodano skupaj, ga je treba prodati po delih, nikakor pa ne za polovično ceno. Pri prodaji je treba upoštevati cene, ki so jih določili izvedenci.

S pismom javnosti želijo tiste, ki morebiti špekulirajo, kako bi položaj izkoristili sebi v prid, opozoriti, naj tega ne delajo. Po Star-

Predsedstvo ZSSS

Podpora omejitvi obratovanja trgovin ob nedeljah

Predsedstvo ZSSS je ta torek obravnavalo kar obširen dnevni red. V osrednji točki je podprlo prizadevanja Sindikata delavcev trgovine Slovenije (SDTS) za omejitev obratovanja trgovin ob nedeljah. Določilo je tudi čistopis novega statuta ZSSS.

Razmere in probleme pri določanju obratovanja časa trgovin je uvodoma predstavil **Sandi Bartol**, sekretar SDTS. Po njegovem mnenju gre pri tem vprašanju za interesni konflikt. Njegova rešitev ne bo vplivala le na položaj trgovskih delavcev, ampak tudi na celotno sindikalno gibanje. Omenil je, da se s tem vprašanjem uspešno spopadajo tudi sindikati v Nemčiji, Avstriji, Italiji. Ko so pred leti v Berlinu protestirali nemški trgovci, so se jim pridružili še številni člani drugih sindikatov. Av-

strijski sindikati dosegajo dobre uspehe s socialnim dialogom.

Ker SDTS z dolgotrajnimi pogajanja ni dosegel omejitve obratovanja trgovin ob nedeljah in ker delodajalci niso pristali na ustrezno povečanje dodatkov za nedeljsko delo, se je republiški odbor sindikata odločil za zbiranje podpisov za referendum. Takoj so zbrali več kot 2000 podpisov v njegovo podporo. Referenduma si ne želijo za vsako ceno, so pa prepričani, da bodo s to obliko odločanja ljudi dali klofuto strankarski demokraciji.

Potem ko je Nova Slovenija vložila v parlamentarno obravnavo tudi predlog spremembe 17. člena zakona o trgovini, ki ustreza zahtevam sindikata, se je obrnil tudi na predsednika državnega zbora Boruta Pahorja. Ta jim je zagotovil, da bo v nekaj dneh odločeno, kdaj bo predlog Nove Slovenije prišel na dnevni red; obravnavan naj bi bil po skrajšanem postopku. Ker se za spremembo zakona zanimajo še nekatere stranke, bi državni zbor po Bartolovem mnenju lahko sprejel zakon, ki bi uravnotežil interese kapitala, dela in potrošnikov.

To je nujno, saj se zdaj na račun podcenjene cene dela neizmerno povečujejo le dobički.

Milan Utroša je menil, da je Bartolova informacija dobra podlaga, da predsedstvo z javno izjavo podpre prizadevanja SDTS. **Doro Hvalica** je omenil silovite napade delodajalcev na sindikat, pri katerih uporabljajo tudi metode zastraševanja. Sindikat želijo disciplinirati in ga potisniti v obrobni položaj.

Ker bi z izgubljen bitko SDTS izgubili vsi, je Hvalica menil, da bi omejevanje obratovanja trgovin ob nedeljah morali podpreti vsi sindikati v ZSSS; vsi naj bi sodelovali tudi pri zbiranju podpisov. Podobno je menil tudi **Srečko Čater**, saj spremembe v trgovini na svoji koži občutijo tudi živilski delavci. Podporo SDTS so izrazili tudi **Antica Debeljak**, **Karmen Leban**, **Drago Ščernjavič** in **Erih Šerbec**.

Franci Lavrač, predsednik SDTS, je menil, da kapital obvladuje vladno koalicijo in da zato verjetno ni mogoče pričakovati, da bi državni zbor sprejel zakon po meri sindikata. Tako je referendum po njegovem mnenju zelo verjeten.

Dušan Semolič je ugotovil, da je predsedstvo v celoti solidarno s SDTS in podpira njegova prizadevanja. SDTS se po njegovih besedah bojuje z elito, ki ne obvladuje le politike, ampak tudi kulturo, šport, zdravstvo in še kaj. Predsedstvo je sprejelo izjavo za javnost, ki jo objavljamo na prvi strani.

ZSSS bo tudi letos v maju organizirala športne igre. Za dobro organizacijo bo tudi letos skrbel zlasti Martin Muršič, ki bo pripravil program njihove izvedbe.

F. K.

SDTS

Republiški odbor je na seji 29. januarja začel aktivnosti za izvolitev sekretarja Sindikata delavcev trgovine Slovenije

Za evidentiranje možnega kandidata za sekretarja republiškega odbora Sindikata delavcev trgovine Slovenije je določil tele pogoje in postopek:

1. Pogoji:

- dobro mora poznati organizacijo in delovanje trgovinske dejavnosti in probleme delavcev,
- uživati mora ugled in zaupanje med člani sindikatov dejavnosti, povezanih v ZSSS, ki si ga je pridobil z dosedanjim uspešnim sindikalnim delom,
- imeti mora izoblikovan osebni pristop k reševanju problemov pri uveljavljanju in dograjevanju programa sindikata,
- imeti mora sposobnost organiziranja in vodenja demokratične razprave in biti pripravljen sprejemati argumentirane predloge in stališča drugih,
- zaželen je strokovna izobrazba najmanj VI.

stopnje ustrezne smeri (pravne, ekonomske, družboslovne).

2. Postopek

V evidentiranje se lahko vključijo vsi sindikati trgovskih podjetij, območni odbori dejavnosti in vsi organi republiškega odbora SDTS. Organ, ki evidentira, mora pridobiti soglasje evidentiranega za sodelovanje v kandidacijskem postopku in predlog utemeljiti.

Predloge evidentiranih kandidatov z njihovimi soglasji in utemeljitvami je treba poslati komisiji za kadrovska vprašanja, sindikalna priznanja in pritožbe pri republiškem odboru sindikata. Postopek evidentiranja traja do 17. februarja. Do tega roka morajo vsi, ki so evidentirali kandidate za sekretarja, komisiji za kadrovska vprašanja, sindikalna priznanja in pritožbe poslati dokumentacijo.

Franci Lavrač, predsednik

manovih besedah gre zlasti za mestno občino Ljubljana, ki drži roke nad desnim delom zemljišča za bivšo Litostrojevo upravno stavbo. Če tega zemljišča ne morejo prodati za normalno ceno, naj ga dajo SKEI v zameno za terjatve 500 delavcev. Sindikat bo to prodajo lahko opravil v korist upravičencev, je dejal Starman.

Drago Gajzer je podprl prizadevanja podružnice SKEI Litostroj EI za čim hitrejšo

prodajo premoženja. Opozoril je na razlike med upniki, ki svoje terjatve zavarujejo s hipotekami, in delavce, ki tega ne morejo.

Prizadevanja sindikata je podprl tudi Dušan Semolič, ki je še poudaril, da bi država, če bi bila pravna, bolj ščitila delavce, ki izgubijo delo. Gospode na oblasti bi moralo bolj skrbeti, kaj o njih mislijo delavci, kot pa to, kar mislijo v Bruslju.

F. K.

Bo Citrus spoštoval dogovor?

V poročilu s tiskovne konference Sindikata delavcev trgovine Slovenije (SDTS) v prejšnji številki Nove Delavske enotnosti, objavljenem na četrti strani, smo zapisali, da je sindikat že podal ovadbo za Muharema Kulauzovića, direktorja Citrusa. Kot nam je povedal sekretar SDTS Sandi Bartol, trditev ni povsem točna. Ovadbo so sicer že pripravili, podali pa jo bodo le, če direktor ne bo spoštoval dogovora s sindikatom.

Šemsudin Kulauzović, solastnik in namestnik direktorja Citrusa, je 23. januarja s Sandijem Bartolom podpisal nov dogovor. Zagotovil je, da bodo plače, ki jih Citrus dolguje delavcem za november, izplačane najkasneje do konca tega meseca, za december pa do 7. februarja. Predstavniki podjetja je še zagotovil, da je bil regres za dopust za preteklo leto delavcem že izplačan v celoti in da so delavci dobili po 110.000 tolarjev.

M. M.

Pomurje se prebuja

Pomurje je najbolj oddaljena slovenska regija, najdalj je od centra fizično in najdalj po gospodarski razvitosti. Da bi se dvignila z dna slovenskih statističnih lestvic, je GZS – Območna zbornica za Pomurje v Ljubljani organizirala prvi pomurski gospodarski forum. Nanj je povabila vse, ki lahko kakorkoli spodbudijo pomursko gospodarsko rast. Velika dvorana v Domu gospodarstva je bila skoraj pretesna za predstavnike ministrstev, pomurske župane, gospodarstvenike, poslance, predstavnike različnih državnih organov, sedmo silo in druge, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja s Pomurjem. Direktorica območne zbornice za Pomurje **Mateja Hauser-Podlunšek** je regijo najprej predstavila v luči nekaterih osnovnih statističnih kazalcev. V Pomurju živi šest odstotkov slovenskega prebivalstva, ki ustvarja samo tri odstotke dodane vrednosti, kar je le 70 odstotkov slovenskega povprečja, njihova kupna moč je petodstotna in dosega 86 odstotkov slovenskega povprečja. Pomurje tako v plačah, številu podjetij, bruto osnovni za dohodnino, bruto domačem proizvodu in številu študentov zaostaja za slovenskim povprečjem približno 20 do 30 odstotkov. Višja od povprečja je le brezposelnost in znaša kar 17,4 odstotka.

Nič kaj rožnati niso statistični kazalci regije tudi za prihodnje. Vsi kažejo na stagna-

ne za skladnejši regionalni razvoj. Sedaj dobiva približno tri milijarde, če pa bi bila politika skladnejšega razvoja Slovenije takšna, da ne bi šlo večino tega denarja v razvitejšo regije, naj bi po Cipotvih besedah Pomurje dobilo od 15 do 20 milijard tolarjev. **Daniilo Krapec**, direktor regionalne razvojne agencije Mura, je ob tem dodal, da Pomurje že dobiva nekaj denarja z ministrstva za gospodarstvo in po-

sredno za uresničitev programov tudi z drugih ministrstev. Tega denarja naj bi bilo v letu 2003 okoli 400 milijonov, naslednje leto pa še za sto milijonov več. Toda vse to je premalo, je poudaril Krapec in dodal, da denar ni vse. Potreben je namreč dober akcijski načrt in izdelani programi za spodbujanje kreativnosti in inovativnosti, to je vsega, kar bi prinašalo v to regijo nova delovna mesta in izboljšalo standard ljudi. Dobre načrte pa Pomurci imajo, saj se zavedajo, da samo na po-

ceni delovni sili ne morejo graditi trdne gospodarske osnove in stabilnih socialnih razmer. Izboljšanje konkurenčne sposobnosti, okrepitev sodelovanja med podjetji, izobraževalnimi ustanovami in inštituti, medpanožno sodelovanje, izboljšanje poslovnih znanj, razvojna podpora, skupen nastop na tujih trgih, privabljanje tujih in domačih podjetij, investicij in strokovnjakov so tisti ukrepi, s katerimi bi v regiji izboljšali gospodarske razmere. Staviti morajo na še ne preveč uničeno okolje, delovne ljudi in kapital, kar ga je še

ostalo, hkrati pa privabljati vlaganja tujih in domačih podjetij. Zmanjšanje zaostajanja za slovenskim povprečjem bodo dosegli tudi s prestrukturiranjem delovno intenzivne industrije, kot je tekstilni gigant Mura, prestrukturiranjem kapitalsko intenzivne industrije, ki jo predstavlja lendavska Nafta, in s pospeševanjem razvoja malega gospodarstva. Predelevalna industrija je še vedno zelo pomembna za regijo, največ je predelave hrane in pijače, tekstila in tekstilnih ter krznenih izdelkov, ter kovinskopredelovalne industrije, visoke stopnje rasti pa dosega še gradbeništvo. Predsednik GZS **Jožko Čuk** je predstavil

Prvi pomurski gospodarski forum je bil priložnost za srečanje tistih, ki lahko kaj storijo in morajo kaj storiti za razvoj te regije.

seznam največjih, najuspešnejših in najbolj dinamičnih podjetij, ki so že sedaj paradni konji pomurskega gospodarstva. Vendar je delovna intenzivnost za Pomurje očitno še zelo značilna, saj ima prvih deset največjih podjetij skoraj polovico vseh zaposlenih na tem območju, tukaj niso šteti samozaposleni, ustvari pa 35 odstotkov dohodka in 40 odstotkov dobička v regiji. Čuk je govoril tudi o vlogi GZS pri skladnejšem razvoju regije in povedal, da naj bi bila to informacijska točka in gonilna sila za pomoč pridobivanja sredstev strukturnih skladov EU. Pobude iz Pomurja in za Pomurje so dobre, ni pa dovolj izdelanih programov za projekte, s katerimi bi lahko konkurirali za sredstva. Ravno tu pa se lahko izkaže GZS s svojo informacijsko-dokumentacijsko podporo, in če je treba, tudi z zvezami in lobiranjem.

Pomurci se zavedajo, da je znanje eden od dolgoročnih temeljev razvoja, in zato želijo v regiji vzpostaviti potrebno izobraževalno mrežo. Pomurje je namreč edina slovenska regija, ki nima visoke šole, in si zato prizadevajo, da bi jih dobili. To pa naj bi bile takšne visoke šole, ki bi podpirale razvoj regije. V prvi vrsti so omenili ustanovitev visoko šole za turizem v Radencih in visoke šole za kmetijstvo v Rakičanu. Zavzeli so se za hitrejši razvoj vseh vrst turizma in kmetijsko-živilsko gospodarstvo, ki bo prilagojeno evropskim razmeram.

Pomurci pa niso prišli v Ljubljano le »jamarat«, ampak pozitivno gledajo na razvoj svoje regije. Njihova pričakovanja so, kot kaže, velika, vendar z dobrimi programi in vlaganji slejkoprej tudi uresničljiva. Tako so v svojih regionalnih razvojnih programih zapisali, da pričakujejo ekonomsko rast, nova delovna mesta, krepitev podjetniških spodbud, izrabo obstoječih prednosti in danosti ter dobre dolgoročne ter podpome programe.

Neprestan in transparenten dialog z državo in njenimi institucijami in pozitivna podoba Pomurja sta ključni osi za prodornost regije in njen razvoj, so med drugim ugotovili udeleženci foruma, ki je bil tokrat prvi, in upamo tudi, ne zadnji. Da le ne bi ostalo pri besedah.

Mojca Matoz

Rudi Cipot, predsednik programskega odbora za regionalni razvojni program, in Danilo Karpec, direktor regionalne razvojne agencije, sta predstavila svoji videnji stanja in razvoja Pomurja.

cijo ali zaostajanje za drugimi slovenskimi regijami, pozitivna je le rast izvoza in Pomurci lahko samo upajo, da država ne bo z ukrepi spet posegala na to področje. Sicer pa si prebivalci dežele ob Muri pomoči države zelo želijo in jo tudi upravičeno pričakujejo. Država naj bi po mnenju predsednika programskega odbora za regionalni razvojni program Pomurja **Rudija Cipota** z različnimi spodbudami in finančnimi injekcijami, za katere že obstajajo zakonske osnove, pomagala Pomurju do skladnejšega regionalnega razvoja. Po njegovih besedah naj bi Pomurju pripadal pošten delež od 80 milijard tolarjev, ki so namenje-

Izvršni odbor Sindikata upokojencev Slovenije je prejšnji petek obravnaval usklajevanje pokojnin. Pobudo za obravnavo je dal ptujski območni odbor tega sindikata, ki ga vodi Edi Kupčič. Na seji so sodelovali tudi Srečko Mlinarič iz Desusa, Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije, in Srečko Čater, podpredsednik upravnega odbora ZPIZ-a.

Upokojenci o usklajevanju pokojnin

Večina ne verjame statistiki

Pisne zahteve ptujskega odbora upokojencev, pripravil jih je **Edi Kupčič**, med drugim vsebujejo predlog za spremembo metodologije usklajevanja pokojnin. Posebej sporen naj bi bil 150. člen zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Metodologija naj bi bila do upokojencev krivična, ker se povprečne pokojnine v primerjavi s povprečnimi plačami zmanjšujejo, sedaj znašajo le 73,2 odstotka povprečne plače. Ptujčani tudi opozarjajo, da pokojnine niso razmejene od socialnih prejemkov (različnih dodatkov), zaradi česar v javnosti nastaja narobe mnenje, da je pokojninska blagajna dotirana iz proračuna, v resnici pa se proračunska sredstva uporabljajo le za izplačevanje socialnih dodatkov (tudi za državne pokojnine).

Kupčič je povedal, da so upokojenci na njegovem območju zaradi tega, ker se kljub povečevanju pokojnine že leto dni niso povečale, zelo jezni. Dvomijo o verodostojnosti uradnih podatkov o izplačanih povprečnih plačah.

Po besedah **Srečka Mlinariča** naj bi sindikat problem zaostрил in tako dosegel spremembo sedanje ureditve. V sindikatu je moč, je poudaril. Opozoril je tudi na to, da pokojnino prejemajo tudi ljudje, ki nikoli niso bili zavarovani, na primer duhovniki. **Vinko Gobec** pa je opozoril, da je treba pri primerjanju podatkov biti previden. Oba pogoja za starostno upokojeitev je od 288.000 starostnih upokojencev izpolnjevalo le 110.000 in zato so te pokojnine v povprečju manjše, kot bi bile, če bi vsi izpolnjevali oba pogoja. Če ne primerjaš pravih podatkov, se kaj lahko zmotiš in to se je zgodilo tudi njemu. V

nasprotju z drugimi udeleženci se je med tistimi, ki statističnim podatkom verjamejo. Opozoril je tudi na nesmotrnost spremembe kriterijev za usklajevanje pokojnin. Če bi upoštevali vse izplačane plače, bi lahko izgubili kar nekaj odstotkov pokojnin. Slabo za upokojence bi bilo tudi, če bi poleg rasti plač upoštevali še inflacijo.

Gobec je še opozoril, da državne pokojnine prejema že 13.800 upravičencev in gre iz proračuna zanje pet milijard tolarjev.

Gobec je še poudaril, da predstavniki sindikatov in upokojencev v skupščini ZPIZ-a praviloma glasujejo enotno. Zveze med zaposlenimi (zlasti mladimi) in upokojenimi po njegovem mnenju ne bi smeli razdreti, čeprav posamezniki to želijo in k temu napeljujejo.

Srečko Čater je opozoril na nevarnost, da bodo politični demagogi skuhal reformo pokojninske reforme. Ta pa ni potrebna, saj tri leta trajajoča reforma že daje pozitivne rezultate. Opozoril je tudi na izvorni greh finančnih problemov pokojninske blagajne, ki je v leta 1996 sprejeti odločitvi o znižanju prispevne stopnje za delodajalce. ZPIZ pa bo leto 2002 že zaključil s pozitivnim rezultatom in bo lahko začel zmanjševati dolgove

iz preteklosti, ki so deloma nastali tudi zaradi ravnanja Bajukove vlade.

Lojze Mežnarič je vprašal, zakaj se ne sestaja koordinacijski odbor upokojenskih organizacij. Zvedel je, da je problem v predsedniku Željku Železniku.

Pred koncem seje so se udeleženci dogovorili, da bo sklepe pripravila posebna delovna skupina. Sklepi naj bi izhajali iz ugotovitve, da ni prav, da se pokojnine celo leto niso popravile. Pri navajanju podatkov o pokojninah naj bi ZPIZ od njih ločil vse socialne dodatke. S strokovnjaki statističnega urada naj bi prišlo tudi do pogovora o tem, zakaj podat-

kom o plačah ljudje ne verjamejo. Regres naj bi povečali in ga izplačali naenkrat. Drugega stebra pokojninskega zavarovanja ne bi kazalo spreminjati. Izjemne pokojnine naj bi ukinili. To so le nekateri predlogi s seje, ki naj bi jih delovna skupina obdelala in pripravila za nadaljnjo obravnavo.

F. K.

Ugotovitve in zahteve

Upokojenci močno dvomimo o korektnosti statističnih podatkov o rasti poprečnih plač, ki so podlaga za usklajevanje pokojnin. Sindikat zato zahteva, naj ZPIZ predloži simulacijo proračuna uskladitve pokojnin z rastjo poprečnih plač od dneva uveljavitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju do danes.

Sindikat predlaga upravnemu odboru ZPIZ, naj pred vsakokratnim usklajevanjem pokojnin zahteva celovito poročilo o gibanju vseh plač in drugih prejemkov zavarovancev, od katerih se plačujejo prispevki za pokojninsko zavarovanje.

Sindikat ugotavlja, da ZPIZ pri izračunavanju možnosti povečanja pokojnin ni upošteval novele zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki v 2. odstavku 150. člena določa, »... da v posameznem koledarskem letu sme

stopnja rasti pokojnin doseči največ stopnjo rasti poprečnih plač in ne manj, kot je bila dosežena stopnja rasti cen življenjskih potrebščin, razen v primeru, če je bila stopnja rasti poprečnih plač nižja od stopnje rasti cen življenjskih potrebščin.«

Sindikat tudi ugotavlja, da so rezultati pokojninske reforme pozitivni in vodijo k zastavljenim ciljem sanacije pokojninske blagajne, zato je treba z njo nadaljevati. Sindikat odločno zavrača ponovno reformo pokojninske zakonodaje, razen metodologije za usklajevanje pokojnin.

Sredstva ZPIZ naj se uporabljajo samo za pokrivanje obveznosti iz medgeneracijskega sporazuma med aktivnimi zavarovanci in upokojenci, torej samo za pravice iz pokojninskega zavarovanja na osnovi plačanih prispevkov. Za

druge socialne pravice naj sredstva zagotavlja državni proračun. Sindikat vztraja, naj ZPIZ vodi analitično vse prihodke in odhodke, ki so predmet medgeneracijske pogodbe, ločeno od drugih, ki so obveznost Republike Slovenije.

Zaradi tega sindikat nasprotuje sedanji praksi, da državni proračun sofinancira pokojninsko blagajno, da bi lahko izplačevala socialne transfere.

Sindikat zahteva izplačilo dodatka za rekreacijo upokojencem v enkratnem letnem znesku v višini najmanj 70 odstotkov zneska, kot ga prejemajo aktivni zavarovanci iz naslova regresa za letni dopust. Valorizacija mora biti izvedena najkasneje v dveh letih.

Metodologija usklajevanja poprečnih pokojnin z višino poprečnih plač naj se spremeni tako, kot je predvideno v 150. členu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zgoraj navedenih zahtevah.

Konrad Breznik, predsednik Sindikata upokojencev Slovenije

Anketa med sindikalnimi zaupniki na območju Celja

Do kdaj bodo cene rasle hitreje kot plače

Gospodarske razmere na območju Celja še vedno niso rožnate, saj se plaz prisilnih poravnave in stečajev še ni ustavil. Številna podjetja še vedno odpuščajo tudi trajno presežne delavce. S sindikalnimi zaupniki iz celjskega območja smo se pogovarjali o položaju delavcev in o tem, kaj pričakujejo letos. Bodo živeli boljše ali slabše?

Plače rastejo počasneje kot cene

Zdi se mi, da imajo delavci z nižjimi plačami iz leta v leto slabši standard. Plače rastejo počasneje kot cene hrane in osnovnih življenjskih potrebščin. To pa najbolj prizadene tiste, ki vso plačo iz meseca v mesec porabijo za preživljanje. Kakor kaže, bodo tudi letos plače rasle počasneje kot po-

Tatjana Hostnik, Štraus, Šmarje pri Jelšah

ložnice oziroma inflacija. Očitno se delavcem še ne obetajo boljši časi, čeprav hodimo v službo zato, da lahko preživljamo sebe in svoje družine. Res pa je, da tudi razmere za delodajalce niso rožnate. Davki in prispevki na bruto plače so previsoki, v državi se je razbohotila finančna nedisciplina, poleg tega pa država prelaga na ramena delodajalcev tudi številna druga bremena.

Zadnja leta se pri nas hitro povečujejo socialne razlike, ki so že prevelike.

Delavce v nekaterih panogah tepejo tudi zelo težki pogoji dela. Delavci v trgovini moramo denimo delati tudi ob nedeljah in praznikih. Sindikat se je doslej bo-

ril proti temu, vendar še vse premalo. Problem nedeljskega dela trgovin je treba rešiti na državni ravni, saj zaradi medsebojne konkurence posamezni delodajalci ne morejo ravnati drugače kot večina. Zdaj je to začaran krog, v katerem se delodajalci izgovarjajo eden na drugega, najkrajše pa potegnemo delavke in delavci v trgovini.

Na letošnje leto gledam prej pesimistično kot optimistično. Rada bi dočkala, da bi bila ob nedeljah doma z družino. Ko sem se odločala za poklic trgovke, si niti v sanjah nisem mislila, da bom morala delati tudi ob nedeljah in praznikih. Na srečo imamo vsaj v kolektivu dobre odnose. Če ima človek dobre odnose s sodelavci, še tako težko delo nekoliko lažje opravlja, ali ne?

Kapitalizem pri nas je bolj krut kot v razviti Evropi

Gospodarske razmere na Celjskem lani niso bile rožnate. Temu primeren je bil tudi standard delavcev. Dozdeva se mi, da so bili tudi sindikati pri zavzemanju za boljši ekonomski položaj delavcev preveč mlačni. Nasploh so sindikati pri nas še vse premalo povezani in enotni, zato so vsi

Emil Žigon, Šetisk, Žalec

skupaj tudi premalo močni. Samo pogledajte, kaj se dogaja na področju trgovine, kjer morajo trgovke delati tudi ob nedeljah in praznikih. Vsi upravičeni protesti in apeli sindikata doslej niso nič pomagali, ker očitno delodajalska stran ne verjame v moč sindika-

tov. V letu 2003 se moramo sindikalisti bolje povezati, potem bomo tudi več dosegli.

Ali smo imeli lani boljši ali slabši standard kot leto poprej? Kakor kdo! Tistim, ki imajo visoke plače in dovolj kapitala, je šlo bolje, saj so bili donosi na kapital rekordni. Delavci s podpovprečnimi plačami pa so lani živeli slabše, saj je inflacija rasla hitreje kot plače. Bojim se, da se bo ta trend nadaljeval tudi v letu 2003. To je v veliki meri tudi posledica globalizacije. V sodobnem svetu kraljuje kapital, za ljudi in delavce pa imajo lastniki kapitala čedalje manj poslušna, saj je cena dela v manj razvitih delih sveta smešno nizka. Tudi pri nas sta v ospredju denar in kapital. Tudi v Sloveniji se uveljavlja kruti kapitalizem, ki je še bolj krut kot v razvitih državah Evrope. Pričakujem, da se bo naš kruti kapitalizem »unesel« v petih do desetih letih. Šele takrat bo pri nas položaj delavcev postal primerljiv s položajem delavcev v zahodni Evropi. Kaj vse nas čaka do takrat, pa danes še niti ne vemo!

Mednarodna konkurenca znižuje ceno dela

V naši obratovalnici smo imeli lani in imamo tudi letos dela na srečo dovolj. Res pa je, da je cena dela v tekstilni panogi zaradi hude mednarodne konkurence izjemno nizka. Tujci pričakujejo, da bomo delavci v tekstilni proizvodnji delali na pol zastonj.

Lansko leto za delavce ni bilo

Metka Plevnik, Nana, Rogaška Slatina

nič boljše kot predlansko. Plače so lani rasle počasneje kot cene, zato smo v povprečju delavci živel slabše kot leto poprej.

Lani je bilo pozitivno to, da so z novim zakonom o delovnih razmerjih uzakonili delavske pravice. Če bi delavci izgubili še nekatere pravice, ki jih sedaj imamo, pa bi bilo zares hudo.

Menim, da ekonomski položaj delavcev letos ne bo veliko boljši kot lani. Bojim se, da bodo cene še vedno rasle hitreje kot plače. Upam pa, da bom čez leta dočkala čas, ko bodo plače rasle, cene pa padale!

Kljub vsemu velja ohraniti zdrav optimizem

Lani delavci v našem podjetju nismo imeli kakšnih posebnih problemov. Plače imamo po kolektivni pogodbi. Redno smo dobivali tudi regres za malico, povračilo potnih stroškov za prevoz na delo, seveda pa smo dobili tudi regres za letno dopust. V našem podjetju imamo pravzaprav še kar

Željko Pavlovič, Energetika Celje

srečo, da so odnosi med sindikatom in vodstvom podjetja korektni in da ima vodstvo podjetja poslušna za probleme delavcev. Težave, do katerih prihaja, rešujemo s socialnim dialogom in dogovori.

Standard delavcev v našem podjetju se v letu 2002 ni bistveno spremenil. Cene življenjskih potrebščin so res poskočile, vendar so eskalirale tudi plače, zato je imela večina delavcev lani podoben standard kot leta 2001. Upam, da se tudi letos standard delavcev ne bo zmanjšal, pač pa izboljšal.

V sindikatu podjetja bomo letos največ pozornosti posvetili uresničevanju novega zakona o delovnih razmerjih in varstvu in zdravju pri delu. Ko razmišljam o vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in še zlasti o letošnjem

in naslednjih letih, sem v osnovi optimist, saj se brez delavcev ne da opraviti nobeno delo. Dobre delavce bodo potrebovali vsi delodajalci, zato jih bodo morali tudi ustrezno nagrajevati. Ko govorimo o optimizmu in pesimizmu, se vedno spomnim na zgodnico o dedku in vnuku. Dedek je vnuku pojasnil, da se v vsakem človeku med seboj bojujeta dobro in zlo. »Kaj pa na koncu zmaga?« je povprašal vnuček. »Tisti, ki ga človek hrani,« je pojasnil dedek. Menim, da moramo biti zato optimisti in spodbujati k razvoju in rasti vse tisto, kar je pri nas dobrega.

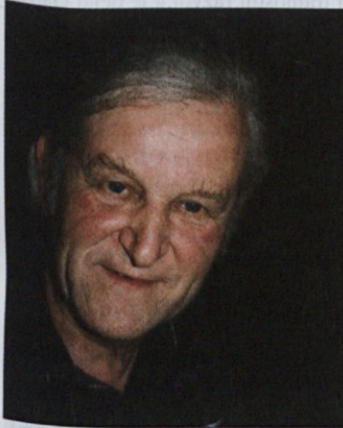
Delodajalci bodo morali spoštovati zakonjene delavske pravice

Lansko leto je bilo zelo podobno predlanskemu. Ne bi bilo pošteno, če bi rekli, da je naše gospodarstvo lani nazadovalo, dosegli smo kar nekaj izboljšav – tudi na področju zaščite delavskih pravic. Do sprejema novega zakona o delovnih razmerjih so bile de-

prehodni rok za uveljavitev zakona relativno dolg. Res pa je, da se ničesar ne da uveljaviti čez noč. To še najbolj vemo sindikalisti, ki v praksi lahko dosežemo pozitivne premike samo s postopnim, nenehnim in vztrajnim vzemanjem za delavske pravice.

Gospodarska kriza na Celjskem še ni premagana

Gospodarske razmere so se sicer lani nekoliko umirile, vendar pa gospodarska kriza, vsaj v Celju, še ni premagana. Bojim se, da bo še kar nekaj časa trajala. Na našem območju je še vedno zelo visoka stopnja brezposelnosti, plaz odpuščanja trajno presežnih delavcev, prisilnih poravnjav in stečajev pa se še ni ustavil. Težave celjskega gospodarstva se odražajo tudi na socialnih razmerah. Na našem področju opažamo, da se število upravičencev do socialnih stanovanj povečuje. Tudi standard zaposlenih delavcev se lani ni povečal, temveč marsikomu celo zmanjšal.

Jože Kramer, Mas-El, Celje

Zdenka Zrinski Zupanc, Nepremičnine Celje

lavske pravice zapisane v kolektivnih pogodbah, zdaj pa so uzakonjene. K temu so odločilno prispevali sindikati, še zlasti Svobodni. V preteklosti delodajalci marsikdaj niso spoštovali delavskih pravic, saj kolektivne pogodbe nimajo ustreznih sankcij. Resnici na ljubo je treba reči, da je doslej dosledno spoštovalo kolektivne pogodbe bolj malo delodajalcev. Zdaj, ko so zaščitene z zakonom, pa jih bodo morali spoštovati vsi.

S standardom pri nas pa je bilo lani tako: plače so rasle počasneje kot življenjski stroški. To je najbolj prizadelo delavce z nižjimi plačami, socialne razlike pa so se še povečale.

Pričakujem, da bo letošnje leto za delavce bolj ugodno, kot je bilo lansko. Malce bo k temu prispevalo tudi izvajanje novega zakona o delovnih razmerjih, saj je

Sindikat ima v takšnih ekonomskih in socialnih razmerah seveda veliko dela. Letos bomo sindikalisti največ pozornosti posvetili izvajanju novega zakona o delovnih razmerjih. Zakon sicer poznamo, kaj nam bo dejansko prinesel, pa bo pokazal šele čas. Zagotovo bo pri njegovem uveljavljanju prihajalo do različnih tolmačenj in sporov, zato bo zelo pomembna sodna praksa.

V bodočnost sicer gledam z optimizmom, vendar se zavedam, da nas v naslednjih letih čakajo še zahtevne naloge in izzivi.

Slovenija je na pragu Evropske unije, vendar bomo potrebovali še kar nekaj časa, da bomo po razvitosti dosegli njeno raven. Pričakujem, da bo do tega prišlo med leti 2005 do 2010.

T. K.

Sindikalna lista

Januar 2003

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP
za gospodarstvo)
SIT

Javni sektor*
(nekdanje
negospodarstvo)
SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevnic	3.500,00	4.511,00
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)		
– polovična dnevnic	1.750,00	2.254,00
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)		
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.570,00

2. Kilometrini

(od 17. 9. 2002 dalje)	56,16	56,16
(od 1. 10. 2002 dalje)	56,22	56,22
(od 29. 10. 2002 dalje)	55,83	55,83
(od 12. 11. 2002 dalje)	53,94	53,94
(od 26. 11. 2002 dalje)	52,26	52,26
(od 10. 12. 2002 dalje)	53,70	53,70
(od 24. 12. 2002 dalje)	54,99	54,99

3. Ločeno življenje*

94.969,00	65.845,00
-----------	-----------

4. Prenočilne – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2003)

– po SKPGD (na delovni dan)	698,00	698,00
-----------------------------	--------	--------

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	68.964,00	55.354,00
– za 20 let	103.446,00	83.031,00
– za 30 let	137.928,00	110.708,00

2. Odpravnina ob upokojitvi

474.844,00	719.640,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje	oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje

3. Solidarnostne pomoči*

– po SKPD – ob smrti delavca	142.453,00	110.708,00
– ob smrti v ožji družini	71.227,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 12. 2002)

103.643,00	103.643,00
------------	------------

5. Zajamčena plača (od 1. 12. 2002)

50.559,00	50.559,00
-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj minimalna plača po zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 42/02, člen 131)	103.643,00	
– ali največ	165.342,00	132.170,00
(70 % povprečne slovenske plače)		

* 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).
2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade, regres za letni dopust in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.
3. Regres za letni dopust v negospodarstvu je določen z Aneksom, Uradni list RS št. 99/01.
4. Izhodišna plača za I. tarifni razred v Splošni kolektivni pogodbi za negospodarstvo za januar 2003 znaša 52.473 SIT na mesec.
5. Osnova za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja od 1. januarja 2003 znaša na mesec bruto 173.374 in neto 110.601 SIT (podatek za gospodarstvo, ki je bilo včasih).

Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI) je konec prejšnjega tedna v Mariboru pripravil novinarsko konferenco. Predsednik Drago Gajzer s sodelavci je predstavil izide pogajanj v zvezi z izplačilom enkratnega zneska v višini 20.000 tolarjev vsem delavcem v panogi in v zvezi s pripravom novega plačnega modela.

Novinarska konferenca SKEI

Pogajanja o novem plačnem modelu potekajo prepočasi

Kakor smo poročali že v prejšnji številki Nove Delavske enotnosti, so se pogajanja podpisnikov kolektivne pogodbe za dejavnost kovinskih materialov in livarn ter za kovinsko in elektroindustrijo Slovenije končala neuspešno, saj je delodajalska stran na podlagi stališč upravnih odborov združenj pri Gospodarski zbornici Slovenije in sekcij Združenja delodajalcev Slovenije zavrnila kakršne koli spremembe plačnega dela kolektivne pogodbe dejavnosti, dokler ne bo sprejel nov plačni model.

Zakaj je SKEI pravzaprav terjal izplačilo enkratnega zneska v višini 20.000 tolarjev vsem zaposlenim v panogi? Lani je SKEI pripravil opozorilno stavko za povišanje plač v vsej državi. Takrat so se predstavniki SKEI in delodajalcev dogovorili za dvig plač vsem zaposlenim za enak znesek – 3250 tolarjev. Hkrati pa so se dogovorili, da bodo ob oblikovanju novega plačnega sistema v panogi v drugi polovici leta vsem zaposlenim še enkrat dvignili plače za 3250 tolarjev. Ker pogajanja o novem plačnem sistemu tako v gospodarstvu v celoti kot tudi v kovinski in elektroindustriji doslej še niso dala rezultatov, se tudi plače kovinarjev v drugi polovici lanskega leta niso še enkrat povečale za 3250 tolarjev, čeprav so delavci to povišanje pričakovali. Zato je konec minulega leta SKEI predlagal delodajalcem, naj vsem zaposlenim ob koncu leta izplačajo v enkratnem znesku 20.000 tolarjev kot nadomestilo za njihova pričakovanja (šestkrat 3250 tolarjev je 19.500 tolarjev). Vendar pa je delodajalska stran ta predlog zavrnila, prav tako pa so delodajalci zavrnili možnost sprejema kakršnega koli drugega predloga v zvezi s tem. Kakor je dejal **Bogdan Ivanovič**, sekretar SKEI za področje plačnega sistema in kolektivnih pogodb, si bo vodstvo SKEI še naprej prizadevalo, da bi delavci dobili pričakovano »povišico« plače. Kako bodo pri tem uspešni, pa bo pokazal čas. Za dogovorjeno »povišico« se borijo podružnice SKEI tudi na ravni podjetij. Dejstvo pa je, da dogovori

partnerjev po lanskoletni vseslovenski opozorilni stavki kovinarjev niso v celoti uresničeni, zato je po Ivanovičevih besedah z današnjega zornega kota mogoče ugotoviti, da je bila opozorilna stavka samo delno uspešna. SKEI si bo na vso moč prizadeval, da bi se plače ustrezno dvignile z uveljavitvijo novega plačnega modela.

Komisija za razlago kolektivne pogodbe je preseгла svoja pooblastila

Žal pa, kakor je poudaril Gajzer, tudi pogajanja o novem plačnem modelu v kovinski in elektroindustriji potekajo prepočasi, zato si SKEI prizadeva, da bi jih pospešil. V SKEI se zavzemajo za tak plačni sistem, ki bo odpravil izhodiščne plače in uveljavil osnovne plače. Le-te bi morale rasti tako, da bi v celoti upoštevali rast življenjskih stroškov, poleg tega pa bi pri rasti plač morali vsaj delno upoštevati tudi rast dodane vrednosti na zaposlenega v podjetju in panogi. Gajzer je opozoril tudi na nevšečnost, ki se je zgodila, saj se je komisija za razlago splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti (v njej so predstavniki podpisnikov in strokovnjaki) lotila primerjave kolektivnih pogodb z novim zakonom o delovnih razmerjih. S tem si je komisija sama vzela več pristojnosti kot jih ima, saj so za reševanje sporov na področju delovnopravne zakonodaje in kolektivnih pogodb pristojna delovna in socialna sodišča.

Evropski sindikat kovinarjev pozdravlja širitev Evropske unije

Predstavniki SKEI so predstavili tudi izjavo Evropske sindikalne zveze kovinarjev (EMF) odločitvah za širitev Evropske unije. EMF pozdravlja vzhodno in jugovzhodno širitev Evropske unije. S 75 milijoni novih prebivalcev bo število prebivalcev v Evropski uniji naraslo na 450 milijonov. Po mnenju EMF je modra tudi odločitev, ki daje Turčiji jasno perspektivo za vstop v Evropsko unijo in ji odpira vrata za pogajanja konec leta 2004. Edini obžalovanja vredni vidik je delitev Cipra, vendar obstaja upanje, da bo tudi ta problem rešen v letu 2004.

Ponovna združitev Evrope ima po mnenju EMF velik zgodovinski pomen, še zlasti pa so pomembne naloge in perspektive, s katerimi se soočamo. Razširjena Evropa bo prispevala k trajnostnemu razvoju, gospodarski rasti in socialni pravičnosti na starem kontinentu in v svetu.

EMF podpira političen, gospodarski in socialni projekt širitve Evropske unije. V EMF se tudi strinjajo, da je investicija v razširitev Evropske unije potrebna za bodočnost Evrope, saj bo prispevala k temu, da na stari celini ne bo več socialnih, gospodarskih, političnih in nacionalnih prevratov.

»S finančno podporo okoli 40.722 milijard evrov od leta 2004 do 2006 imajo nove članice jasno

perspektivo, da osvojijo strateško pot ob upoštevanju pričakovanih sprememb in vodenju prestrukturiranja,« menijo v EMF. Evropski kovinarji se zavzemajo, da bi do prestrukturiranja prišlo na socialno sprejemljiv način na osnovi socialnega dialoga od podjetij do evropske ravni. Ker vidijo v širitvi Evrope skupen izziv za vse socialne partnerje, pozivajo k sodelovanju tudi organizacijo delodajalcev v Evropi (WEM). Takšen pogled na širitev Evrope vodi k intenzivnemu dialogu o socialni politiki, izkoriščanju razvojnih priložnosti in minimaliziranju rizikov.

»Glede na velike razlike med sedanjimi in bodočimi članicami, bo imela združitev in širitev notranjega trga Unije ogromne posledice za regionalne in strukturne politike. Ublažitev teh vplivov zahteva zakonodajo v podporo trgov dela, pa tudi sektorske politike in pogodbo o fleksibilnih tranzicijskih obdobjih v sistemu, sprejemljivem za obe strani.«

»V SKEI smo prepričani, da bo vključitev v Evropsko unijo Slovenija prinesla nove ugodne možnosti za nadaljnji politični, gospodarski, trgovinski in socialni trajnostni razvoj,« je dejal Gajzer. »Zato pozivamo državljanke in državljane, naj na referendumu glasujejo za članstvo Slovenije v Evropski uniji.«

Razmere v kovinski industriji v Podravju so še vedno negotove

O razmerah v kovinski in elektroindustriji v Podravju je govoril **Branko Medik**. V regiji posluje 120 kovinskih podjetij. Ker gospodarska kriza v panogi še ni v celoti presežena, so razmere v več podjetjih še vedno negotove. Po Medikovih besedah si zlasti v manjših podjetjih prizadevajo na osnovi novega zakona o delovnih razmerjih z delavci čim prej skleniti nove pogodbe o zaposlitvi. Posamezni delodajalci si ob tem prizadevajo, da bi delavcem zmanjšali plače, na kar delavci po Medikovih besedah ne smejo pristati, saj za to ni nobene osnove. Nekateri delodajalci poskušajo ob podpisu nove pogodbe delavce zavesti in jih razvrstiti v nižje tarifne razrede. Zato Medik članom SKEI in drugim kovinarjem v Podravju priporoča, naj s podpisovanjem novih pogodb o delu ne hitijo. Predvsem pa morajo delavci dobro proučiti in premisliti, kaj bodo podpisali, saj je po toči zvoniti prepozno. Medik delavcem svetuje, naj se pred podpisom nove pogodbe o delu posvetujejo s svojimi sindikalnimi zaupniki ali sindikalno službo pravne pomoči, če seveda sumijo, da jih delodajalci poskušajo žejne peljati čez vodo.

»Res pa je, da imamo zlasti iz nekaterih manjših podjetij premalo informacij, saj se naši člani bojijo, da bi jih delodajalec začel šikanirati, če bi se pri varstvu svojih pravic zatekli po pomoč na sindikat,« je dejal Medik. »Na osnovi informacij, ki jih tudi iz manjših podjetij vendarle pridobimo, pa lahko rečem, da je v kovinski industriji na našem območju še vedno precej delavcev zaposlenih na črno. Pri preprečevanju zaposlovanja in dela na črno so bili inšpektorji za delo doslej premalo učinkoviti.«

Zaposlovanju za določen čas ni videti konca

Velik problem je tudi zaposlovanje za določen čas, saj kovinska podjetja nove delavce zaposlujejo v glavnem samo za določen čas. Zaenkrat še

Na novinarski konferenci SKEI so sodelovali (z leve) **Branko Medik**, **Martin Dular**, **Drago Gajzer** in **Bogdan Ivanovič**

nič ne kaže, da bi se zaradi novega zakona o delovnih razmerjih v praksi kaj izboljšalo.

Medik je spregovoril tudi o kovinskih podjetjih v Podravju, ki se uspešno razvijajo in spoštujejo delovnopravno zakonodajo. Posebej razveseljivo je, da Carrera Optyl še vedno odpira nova delovna mesta, po novem letu pa je vodstvo podjetja izdalo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas več kot 100 delavkam in delavcem, ki so bili doslej zaposleni samo za določen čas. Nasploh velika kovinska podjetja, ki imajo več kot 600 zaposlenih, poslujejo praviloma bolj uspešno kot manjša. Zato v večjih podjetjih tudi bolj dosledno spoštujejo delovnopravno zakonodajo in kolektivne pogodbe.

Kakor je dejal Medik, pa v območni organizaciji SKEI ta čas največ pozornosti posvečajo usposabljanju sindikalnih zaupnikov za uresničevanje novega zakona o delovnih razmerjih in za izvajanje zakona o varnosti in zdravju pri delu.

Številni delodajalci namreč še vedno ne upoštevajo določil zakona o varnosti in zdravju pri delu, ker varčujejo pri nabavi zaščitne opreme in pri izvajanju ukrepov za varnost in zdravje na delovnem mestu. Številni delavci zaradi bojazni za delovno mesto na probleme ne opozarjajo, marsikateri delavec pa je tudi sam premalo osveščen in premalo skrbi za svojo varnost. Zato je v kovinski industriji v Podravju še vedno veliko nesreč pri delu. SKEI si z usposabljanjem sindikalnih zaupnikov in preko njih vseh svojih članov prizadeva za dosledno spoštovanje zakonodaje in za bolj varne in zdrave delovne pogoje.

Visok jubilej TVT Nove in kovinske industrije v Mariboru

Predsednik območne organizacije SKEI v Podravju **Martin Dular**, ki je hkrati tudi predsednik sindikalne podružnice v podjetju TVT Nova,

je novinarje seznanil, da to podjetje letos praznuje 140-letnico obstoja.

Delavnice za popravilo železniških vozil so v Mariboru začele obratovati po dograditvi železniških prog Dunaj – Trst in Maribor – Celovec – Beljak. Te delavnice, iz katerih je zrasla tudi kasnejša Tovarna tirnih vozil in toplotne tehnike in sedanja TVT Nova, so dale zagon industrijskemu razvoju Maribora in celotne Štajerske. Zato je visok jubilej TVT Nove tudi jubilej kovinske industrije in nasploh industrije na Štajerskem, s tem pa tudi delavskega in sindikalnega gibanja v tem delu Slovenije.

TVT Nova, ki daje delo in kruh 320 delavcem, je v 100-odstotni lasti CDI Ljubljana. Podjetje po besedah Dularja spoštuje delovnopravno zakonodajo in panožno kolektivno pogodbo in delavcem zagotavlja varna delovna mesta.

Tomaž Kšela

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije

I. Izhodiščne bruto plače po kolektivni pogodbi za kovinsko in elektroindustrijo (Ur. l. RS, št. 37/96), Aneks št. 1 (Ur. l. RS št. 14/99), Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/90), Aneks št. 3 (Ur. l. RS št. 73/00), Aneks št. 4 (Ur. l. RS št. 25/02), Aneks št. 5 (Ur. l. RS št. 60/02)

ZA JANUAR 2003 V SIT

Zahtevnostna skupina tarifni razred	Relativno razmerje od 1. 2. 2002	Izhodiščna bruto plača od 1. 12. 2002
I. Enostavna dela	1,0000	78.458
II. Manj zahtevna dela	1,1148	87.465
III. Srednje zahtevna dela	1,2390	97.209
IV. Zahtevna dela	1,4302	112.211
V. Bolj zahtevna dela	1,5736	123.462
VI. Zelo zahtevna dela	1,8604	145.963
VII. Visoko zahtevna dela	2,1950	172.215
VIII. Najbolj zahtevna dela	2,5296	198.467
IX. Izjemno pomembna najbolj zahtevna dela	3,0076	235.970
Eskalacija (Ur. l. RS št. 109/2002)	2,00 % (december 2002)	

Aneks št. 4 h KPD (Ur. l. RS št. 25/02) s 1. 2. 2002 + 3.250 sit po posameznem tarifnem razredu na januar 2002, aneks št. 5 h KPD (Ur. l. RS št. 60/02)

2. Regres za letni dopust za leto 2002

- minimalno (ni še uradno objavljeno) 132.170
- po uredbi vlade 70 % povprečne plače v RS 177.020

3. Povračila stroškov v zvezi z delom

- regres za prehrano JANUAR 2003 24.300 SIT
- dnevnice
 - cela 3.500 SIT
 - polovična 1.750 SIT
 - znižana 1.218 SIT
- kilometrina (od 24. 12. 2002) 54,99 SIT

4. Nekateri drugi prejemki

Jubilejne nagrade:

Po KPD za skupno delovno dobo ali delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/99)

- za 10 let 78.458 SIT
- za 20 let 117.687 SIT
- za 30 let 156.916 SIT

Odpravnina ob upokojitvi:

503.019 SIT ali*

Solidarnostne pomoči:

- smrt delavca 335.346 SIT ali*
- ostalo 167.673 SIT ali*
- daljša bolezen dogovor delodajalec in sindikat 67.069 SIT ali*
- nadomestilo za ločeno življenje

5. Drugo

- minimalna plača od 1. 12. 2002 (Ur. l. RS št. 109/2002) 103.643 SIT
- zajamčena plača od 1. 8. 2002 (Ur. l. RS št. 109/2002) 50.559 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za NOVEMBER 2002 na zaposlenega v RS 252.885 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za SEPTEMBER–NOVEMBER 2002 na zaposlenega v RS 237.422 SIT
- začasna osnova za določanje višine nekaterih prejemkov (Ur. l. RS št. 69/2002)
 - bruto 167.673 SIT
 - neto 107.068 SIT
- povprečna mesečna bruto plača po dejavnostih NOVEMBER 2002
 - D** Predelovalne dejavnosti skupaj 214.073 SIT
 - DJ/27** in **28** Proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov 220.656 SIT
 - DK/29** Proizvodnja strojev in naprav 215.252 SIT
 - DL/30, 31, 32** in **33** Proizvodnja električne in optične opreme 219.447 SIT
 - DM/34** in **35** Proizvodnja vozil in plovil 225.345 SIT

Pojasnila

1. Izhodiščne plače:

Količniki povišanja plač (Ur. l. RS št. 109/2002), Aneks št. 4 h KPD (Ur. l. RS št. 25/2002), Aneks št. 5 h KPD

Vir: Tarifna priloga h kolektivni pogodbi dejavnosti (Ur. l. RS, št. 37/96), Aneks št. 2, Aneks št. 3, Aneks št. 4, Aneks št. 5, Zakon

2. Regres za letni dopust:

Dogovor za leto 2003 minimalno 132.170 (ni še uradno objavljeno), po uredbi vlade RS največ 70 % povprečne plače.

3. Povračila stroškov v zvezi z delom:

- REGRES ZA PREHRANO: 10 % povprečne mesečne plače na zaposlenega v RS v preteklih treh mesecih
 - DNEVNICE: določene z uredbo
 - KILOMETRINA: * 30 % cene neosvinčenega motornega bencina (95 okt.)
- Vir:** Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 7/95, 5/98, 48/2001), KPD

4. Izračun nekaterih drugih osebnih prejemkov:

- JUBILEJNE NAGRADE: Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/99)
- ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI: * osnova so tri povprečne bruto plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece oziroma mesečne bruto plače delavca, če je to ugodnejše za delavca
- SOLIDARNOSTNE POMOČI: * najmanj ena povprečna bruto plača delavcev pri delodajalcu oziroma ena povprečna bruto plača v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodnejše za delavca
- NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE: * najmanj 40 % povprečne plače delavcev pri delodajalcu ali povprečne plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodnejše za delavca

Vir: KPD, SKP

OPOMBA: Zakon o začasnih določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Ur. l. RS, št. 19/97) določa začasno osnovo za določanje višine prejemkov pod 2., 3., oz. 4., alinejo. Sprememba osnove je bila objavljena v Ur. l. RS št. 69/2002.

Oskar Komac, sekretar za ekonomsko-finančne zadeve

SDDO

Aktualne informacije

Odbor za spremljanje kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti je sprejel več sklepov. Določil je novo višino izhodiščne plače za prvi tarifni razred, to je 52.437 tolarjev ali 3,4 odstotka več kot dosedaj. Regres za letni dopust v negospodarstvu znaša 132.170 tolarjev. Višje so tudi dnevnice, cela znaša 4511 tolarjev, polovična 2254, znižana pa 1570 tolarjev.

Dotatki k plačam se morajo obračunavati skladno z uredbo o količnikih za določitev osnovnih plač in dodatkov zaposlenim v vladnih službah in upravnih organih in uredbo o določitvi dodatkov delavcem na sodiščih, tožilstvih... To ureditev je SDDO dosegel z dvema pobudama na ustavno sodišče.

Pogajanja z vladno pogajalsko skupino o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest so imela že enajst krogov. Mnenja niso usklajena niti med sindikati, kaj šele med sindikati in vlado. Največ dvomov je o tem, kako natančno izmeriti vrednost orientacijskih delovnih mest. Dvomov in razhajanj je še veliko, vendar se bodo pogajanja še nadaljevala.

Obveščeni smo, da je direktor urada za sistem plač sklical posebno delovno skupino predstavnikov državne, sodne in občinske uprave. Osnovne plače v državni upravi bodo izračunali po novem in starem modelu in primerjali rezultate.

Minister za notranje zadeve je na sestanku s sindikati 22. januarja ponovno dejal, da bodo pogajanja o skupni metodologiji in kolektivni pogodbi za javni sektor potekala hkrati.

V uradu za organizacijo in razvoj uprave potekajo priprave za sprejetje uredbe o merilih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v organih javne uprave in pravosodju. Z uredbo želijo določiti pogoje

za oblikovanje nazivov in delovnih mest. Pripravljajo tudi druge uredbe za uresničitev zakona o javnih uslužbencih.

Na sestanku s sindikati 22. januarja je minister za finance Dušan Mramor predstavil makroekonomske okvire za gibanje plač v letu 2004. Poudaril je, da v proračunu za leto 2004 ni upoštevan vstop Slovenije v Evropsko unijo. Opozoril je tudi na izpad proračunskih prihodkov zaradi davka na dodano vrednost. Minister je menil, da bo zaradi tega prišlo do dodatnih pritiskov na plače. Kritiziral je sedanj način usklajevanja plač in se zavzel za njihovo dezindeksacijo. Konkretnih sprememb pa ni predlagal. Poudaril je potrebo po znižanju inflacije. Menil je tudi, da gospodarstvo ne more več prenašati takšnih stroškov javnega sektorja.

Sindikate javnega sektorja je pozval, naj premislijo o gibanjih plač, od katerih so odvisne tudi pokojnine in socialni prejemki.

Podpisani sem ministra opozoril, da sindikati nismo imeli možnosti sodelovanja pri oblikovanju proračuna. Predlagal sem, naj se pri znižanju odhodkov vlada obnaša zgledno. Menil sem tudi, da so pri odhodkih možne različne rezerve in da ni treba posegati le v plače. Opozoril sem na najvišje plače, ki bi jih lahko usklajevali drugače in zmanjšali razpore z 1 : 13 na 1 : 10. Nesprejemljivo je, da v vladi razmišljajo o novem protokolarnem objektu hkrati s tem, ko predlagajo spremembo načina usklajevanja plač.

Republiški odbor je 13. januarja poslal ustavnemu sodišču pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti 4. člena pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi.

Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti določa, da je na istem delovnem mestu mo-

goče napredovati za pet plačilnih razredov, zdravniki pa lahko napredujejo za sedem razredov. Pravilnik o napredovanjih v državni upravi pa določa, da se v 3. in 4. tarifni skupni lahko napreduje za tri razrede, v 5. in 6. skupini za štiri razrede, v 7. in 8. skupini pa za pet razredov. Pravilnik je tako znižal najvišje število možnih napredovanj. Nelogičen je tudi 15. člen pravilnika, ki govori o izjemnem in pospešenem napredovanju.

Nekateri zaposleni, ki jim pravilnik ni omogočil napredovanja, so na sodišču že vložili tožbe.

Republiški odbor je 12. novembra dal tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 25. člena zakona o tajnih podatkih in uredbe o načinu varnostnega preverjanja in postopku izdaje in preklica dovoljenja o dostopu do tajnih podatkov. Po našem mnenju poseg v podatke o zdravstvenem stanju človeka prek njegovega izbranega zdravnika in zdravstvenega kartona presega dovoljeno mejo.

Pobuda za spremembo zakona o izjemnih pokojninah

Priznanje izjemne pokojnine in njena odmera temelji na zakonu iz leta 1990. Ta zakon je podoben zakonu iz leta 1974 iz bivše Jugoslavije.

Zakon ima le šest členov in je zelo ohlapen. Določa le, da se tistim, ki imajo posebne zasluge, izjemoma prizna in odmeri višja starostna pokojnina, kot bi jim pripadala po splošnih predpisih.

Vlada je v Uradnem listu št. 6/03 objavila spisek devetih posameznikov, ki jim je priznala in odmerila izjemno pokojnino. Bilo bi prav, da bi zanje objavila tudi utemeljitve pristojnega ministra. Ker izjemne pokojnine prejema že 643 posameznikov, bi bilo treba določiti tudi natančna merila za njihovo dodeljevanje.

SDDO zato vladi predlaga, naj zakon čim prej spremeni in dopolni.

Drago Ščernjavič, sekretar

Začela se bodo pogajanja o kolektivni pogodbi za javni sektor

Pogajanja o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede zastala

Pogajanja o kolektivni pogodbi za skupno metodologijo za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede (KPSM) se kljub temu, da je že 30. novembra potekel zakonsko opredeljeni rok za njeno sklenitev, še vedno niso zaključila. Po štirih mesecih vsakotedenskih pogajanj so odprta praktično še vsa pomembnejša vprašanja.

Zato je bila vladna stran navsezadnje prisiljena sprejeti stališče, ki ga je sindikalna stran posredovala že sredi oktobra, naj pogajanja o KPSM potekajo vzporedno s pogajanjem o kolektivni pogodbi za javni sektor. Ker bi mora-

la biti v skladu z zakonom o sistemu plač slednja sklenjena že do 30. marca, vladna stran pa do danes še ni pripravila njenega osnutka, je zaradi zahtevnosti pogajanj vprašljiv tudi ta rok.

Na zadnjih sestankih pogajalskih skupin je prišlo do zastoja pri vprašanju vrednotenja nazivov, saj jih na način, ki ga je predlagala vladna stran, ni mogoče vrednotiti. Zaradi tega in ker je skupna metodologija namenjena le za ovrednotenje orientacijskih delovnih mest, sta pogajalski skupini v 11. krogu pogajanj sprejeli stališče, naj se za posamezne kriterije zahtevnosti opredelijo le opisna merila, ne pa tudi

njihove točkovne vrednosti. S tem se je problem konkretizacije ovrednotenja in uvrščanja orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede prenesel na pogajanja o kolektivni pogodbi za javni sektor, v kateri bodo opredeljeni tudi vsi dodatki in napredovanje.

Po napovedi vladne pogajalske skupine naj bi se pogajanja o kolektivni pogodbi za javni sektor začela v februarju. Predlog te kolektivne pogodbe naj bi sindikalna stran prejela po 30. januarju, ko se bo do njega opredelila vlada.

Bojan Hribar, vodja sindikalne pogajalske skupine

Kaj se dogaja v podjetju Induplati Jarše

Ljudje sklonjenih glav

Prejšnji petek se je izvršni odbor sindikata podjetja Induplati Jarše, vodi ga Davorina Joger, sestal z direktorico Viktorijo Vehovec. Prvi del pogovora je bil namenjen obravnavi načrta o letni razporeditvi delovnega časa. V drugem delu pa so največ govorili o nizkih plačah in plačilnem dnevu.

Predloženi načrt razporeditve delovnega časa je med delavci povzročil kar precej nezadovoljstva. Vodstvo podjetja je zaradi potreb proizvodnega procesa razporedilo delovni čas za prvo polletje tako, da bi morali delavci delati vse sobote v obeh izmenah. Od septembra dalje pa bi delali samo po štiri dni v tednu.

Vodstvo podjetja je na podlagi pripomb zaposlenih proučilo organizacijo dela in se z izvršnim odborom sindikata dogovorilo, da bodo delavci delali le vsako drugo soboto in to samo dopoldne. Če bo tudi v jesenskem času zagotovljen enak obseg dela in bodo delavci imeli opravljenih več ur, kot bi znašal polni delovni čas, bo presežek ur obračunan in izplačan.

Delavci so v razpravi menili, da bo težko izpolniti proizvodni načrt, saj je lansko leto (pred prisilno poravnavo) v konfekciji delalo 125 delavk, sedaj pa jih dela le petinštirideset.

V drugem delu pogovora so udeleženci obravnavali višino plač in plačilni dan. Delavci

za uspešno opravljeno delo prejemajo plačo v minimalni višini, kot jo določa kolektivna pogodba dejavnosti. S tem seveda niso zadovoljni in menijo, da njihov delovni prispevek ni pravično ovrednoten. Plača se izplačuje konec meseca, kar je velik problem. Posledica tega so prepozno plačane položnice in visoke zamudne obresti. Obresti zaradi zamujenega izplačila plače pa jim podjetje ne prizna.

Problem so tudi jubilejne nagrade, ki za lansko leto še niso bile izplačane. Tudi regres za letni dopust bi zaposleni radi po dolgem času prejeli v denarju.

V zvezi s temi vprašanji je direktorica pojasnila, da se zelo trudijo spoštovati obveznosti do delavcev, vendar je zaradi likvidnostnega položaja zelo malo možnosti, da bi zahteve delavcev lahko uresničili. Zaenkrat obveznosti iz naslova regresa za letni dopust in jubilejnih nagrad lahko poravnajo le v bonih podjetjih Induplati in Vele, in še to v obrokih. Povedala je še, da bo treba še bolj delati, ra-

zumeti in potrpeti, sicer se lahko zgodi najhujše. Ko sem odhajala iz tovarne, sem razmišljala o besedah direktorice in njenih spodbudah. Verjamem, da si vodstvo podjetja prizadeva za sanacijo. Toda način za doseganje tega cilja me bega. Mislim na zahtevo po pokorščini, grožnjo, da bodo odpusti, stečaj, če bodo zahtevali izplačila v denarju ...

Ne vem, koliko časa lahko še verjamemo takšnemu načinu vodenja, takšni politiki nagrajevanja in takšnim »motivacijskim spodbudam«. Mislim, da predolgo vztrajanje pri nekaterih preživelih obrazcih vodenja lahko povzroči ravno obraten učinek. Opažam, da se med ljudmi zaradi takšnega ravnanja že oblikujejo nove »vrednote« – cinizem, konformizem, demotiviranost, neustvarjalnost, nezaupanje. Utrjuje se negotovost in strah, ki sta slaba sopotnika ustvarjalnosti. Identifikacija, motiviranost in zadovoljstvo zaposlenih zato upadajo.

V uspešnih podjetjih (tudi slovenska so že med njimi) so že davno spoznali, da so motivirani zaposleni temelj konkurenčne prednosti organizacij. Upam, da bodo to čim prej spoznali tudi v vseh naših podjetjih. Tudi genialnih poslovnih strategij ni mogoče uresničiti brez pripravljenosti zaposlenih!

Pa še to: Verjetno bomo tudi lažje razumeli delavce, ki čakajo na delo na zavodu, da raje iščejo zaposlitev v podjetjih, kjer naj bi jim bilo zagotovljeno redno in pošteno plačilo za opravljeno delo in kjer bo odnos nadrejenih bolj prijazen in se bodo bolj varno počutili.

Justi Arnuš

Piše: Justa Arnuš

Sindikalni zaupniki potrebujejo več pomoči

V domžalski območni organizaciji ZSSS smo nedavno organizirali posebno delavnico in med njo anketirali sindikalne zaupnike in predsednike sindikalnih organizacij. Za objavo smo pripravili nekaj odgovorov, ki jih tudi komentiramo.

Na vprašanje, ali so radi sindikalni predstavniki, je pritrdilno odgovorilo 61 odstotkov anketiranih, devet odstotkov tega ne mara biti, 30 odstotkov pa je neopredeljenih. Svoj pozitivni odnos do sindikalne funkcije pojasnjujejo s tem, da radi delajo z ljudmi in da jih to delo osebno bogati. Predsedniško funkcijo opravljajo radi tudi zaradi čuta dolžnosti, da skrbijo za pravice delavcev. Menijo tudi, da povezanost v organizacijo daje ljudem večjo moč pri uveljavljanju njihovih interesov.

Tisti, ki s svojo vlogo v sindikatu niso povsem zadovoljni, poudarjajo, da je to delo težko in da preveč osebno doživljajo svojo nemoč in premajhno usposobljenost za delo.

Če pri predsedniku in sindikalnem zaupniku prevladuje nezadovoljstvo s samim seboj in slaba volja, se je treba vprašati, ali ne bi bilo boljše, da bi odstopili s svoje funkcije in predlagali izvolitev koga drugega. S tem bi seveda lahko povzročili še nove probleme, saj zainteresiranih za opravljanje sindikalnih funkcij ni na pretek.

Sindikalni zaupniki in tudi predstavniki večinoma želijo več pomoči, usposabljanja in izmenjave izkušenj. Želijo si, da bi njihovo delo vsaj kdaj opazili tudi drugi. Po vsakdanjih srečanjih z njimi lahko rečem, da mnogi delajo kakovostno in prizadevno in da jim ni vseeno, kakšni so v očeh svojih članov. Pomembno bi bilo tudi, da jim širša organizacija da vedeti, kako ceni njihovo delo, ki ga v veliki meri opravijo povsem volontersko. Več kot polovica jih je na našo anketo odgovorila, da je njihov delo premalo cenjeno.

Biti uspešen predsednik sindikata je zelo težko, vendar tudi dosegljivo, še posebej tistim, ki se vključujejo v različne oblike usposabljanja in udeležujejo skupnih sindikalnih akcij.

Malo za šalo: uspešen sindikalni zaupnik

bi moral imeti kožo debelo kot slon, oči tudi na zatilju, srce matere Tereze, Salomonovo modrost in Einsteinovo inteligenco, pa še nadnaravno zmožnost zaznavanja ... se spoznati na ekonomijo, poznati zakonodajo ...

Sindikalni zaupnik se pri svojem delu srečuje z zakoni, kolektivnimi pogodbami, pravilniki, sklepi ... Če se pri vsem tem ne povezuje in obrača na sindikat dejavnosti in območno organizacijo, je prepuščen sam sebi in mora sam iskati odgovore na številna vprašanja, ki mu jih zastavljajo člani. Če je za vse sam, se zelo težko upre delodajalcu, ki nastopa s pozicije moči in ki lahko uporablja tudi strokovno pomoč.

Upam, da bo tale prispevek vsaj spodbudil funkcionarje v Svobodnih sindikatih, da si bodo vzeli čas in razmislili, kako in na kakšen način bi lahko bolj podprli delo sindikalnih zaupnikov in predsednikov sindikatov, kako bi z njimi več sodelovali. Želim, da bi v Svobodnih sindikatih vodili takšno kadrovsko politiko in usposabljanje, ki bo zaupnikom in predsednikom omogočilo osebno in strokovno rast.

Humoreska

»Svinjarija!« je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi vzkliknil rezkar Vili. »Dandanes v tej deželi ne moreš nikomur več zapupati!«

»Ti si šele zdaj to opazil,« se je zarežal skladiščnik Rudi. »Moj sosed pravi, da se je izigravanje zakonov in goljufanje pri nas že tako razpaslo, da še sam sebi ne zaupa več!«

»Pa še prav ima!« se je zakrohotal mizar Tone. »Pomislite, kaj se je zadnjič zgodilo mojemu svaku, ki na tržnici pod roko prodaja odlično in pristno domačo slivovko. V soboto je iz tropinovca, špirita, kupljene bosanske slivovke in destilirane vode pripravil zvarek, ki ga je nameraval v ponedeljek na tržnici prodati kot pristno domačo kačjo slino. V naglici pa je pomešal steklenice, zato si je v nedeljo po pomoti privoščil lasten izdelek. Po nekaj urah mu je postalo tako slabo, da je nato tri dni preživel na stranišču. Malce je manjkalo, da ni s svojo goljufijo oziroma napako ugonobil sam sebe.«

»Naša ugledna farmacevtska družba pa bi s svojo napako skoraj ugonobila mojo ženo!« je vzkliknil Vili.

»Svinjarija!«

»Vili, kaj je svinjarija?« je previdno in s toplim glasom povprašala Sonja iz računovodstva. »Povej nam, kaj se je zgodilo? Kaj te teži?«

»Mene nič ne teži, jaz sem samo ogorčen!« je razburjeno dejal Vili. »Težave ima moja žena!«

»Kakšne težave?« je s še bolj milim glasom povprašala Sonja.

»No, hm, hm, kako naj rečem. Že tri dni, hm, hm, ne more iti na veliko potrebo,« je izdaval Vili. »To je grozno!«

»Vili, hočeš reči, da tvoja žena ne more srat?« mu je pri razlaganju ženinih težav priskočil na pomoč Rudi.

»Rudi, serješ ti!« se je razburil Vili. »Moja žena hodi, kako naj rečem, hm, hm, na veliko potrebo! To si zapomni enkrat za vselej!«

»Vili, ti si srečnež!« je smeje dejal kurir Peter. »Jaz bi dal vse na svetu, samo da bi mi žena nehala vsak dan srati po glavi, še zlasti, kadar s prijatelji malce bolj pogledam v kozarec!«

»Če si to zares tako želiš, ženi samo svetuj, naj si v lekarni kupi svečke ketonal proti bolečinam in vročini,« je ogorčeno zabrusil Vili. »Samo pazi, da zdravila ne boš pomotoma vzel sam!«

»Oprost, Vili, zdaj pa nič več ne razumem,« je dejala Sonja. »Kakšno zvezo s tvojo ženo in tem pogovorom ima ketonal?«

»Le kakšno?« je nejevoljno ponovil vprašanje Vili. »Prejšnji teden je žena zbolela. Ker jo je močno bolelo grlo, ji je zdravnik predpisal svečke ketonala proti bolečinam in vročini. Jaz sem z receptom šel v lekarno po zdravila, žena pa jih je nato pridno in redno jemala. Vendar se njeno zdravstveno stanje ni izboljšalo. Namesto da bi jo nehala boleti grlo, ji je začelo tako stiskati zadnjico, da še, kako naj rečem, hm, hm, na veliko potrebo ne more. Kdo ve, kako bi se vse skupaj končalo, če tast ne bi včeraj po naključju prebral v časopisu, da je naše ugledno farmacevtsko podjetje ob pakiranju zdravil zamenjalo folijo in v škatlice z napisom ketonal zapakiralo svečke modolex, s katerimi zdravijo notranje in zuna-

nje hemeroide! Tako so moji ženi namesto grla zdravili, kako naj rečem, hm hm, zadnjico! Zdaj pa ne more, kako naj rečem, hm, hm, na veliko potrebo!«

»Presneta reč!« je zarobantil Rudi. »To pa ni več hec!«

»Kaj pa bo zdaj naredila tvoja žena?« je zanimalo Sonjo.

»Le kaj bi lahko naredila?« je odvrnil Vili. »Na tržnico si bo šla kupiti zdravilna zelišča za grlo in še za, kako naj rečem, hm, hm, zadnjico. Branjevke so v tej deželi še najbolj poštene, saj te ogoljufajo največ za kakšen dekagram ali dva! V vrečko pa ti vedno dajo tisto, kar na njej piše!«

»Fantje, da si ne bi mislili, da nas tako vleče za nos samo farmacevtska industrija,« je z dvignjenim prstom dejal strugar Lojze. »Nekateri so še mnogo hujši!«

»O, to pa dobro vemo!« je pribil Rudi. »Samo našega direktorja poglejte, kako zna drek zavijati v celofan! Po časopisih se hvali, kako dober in uspešen menedžer je, razmere v tovarni pa so iz meseca v mesec slabše!«

»Ali ste prejšnji teden na kabelski televiziji gledali intervju z njim?« je povprašal Tone. »Na dolgo in široko je razlagal, kako skrbi za delavce, nič pa ni povedal o tem, da so plače čedalje nižje in da podjetje delavcem dolguje že dva regresa za letni dopust!«

»Naš direktor zna še drek zaviti v celofan, zato ga bodo zagotovo kmalu vzeli za ministra,« se je zarežal Rudi. »Naši ministri tako hvalijo svoje delo, kakor da bi se nam v Sloveniji cedila samo med in mleko. Dejansko pa delavci s podpoprečnimi plačami živimo iz leta v leto slabše.«

Kdo ve, koliko časa bi še tako kramljali, če ne bi iz kuhinje pridrela kuharica Špela z veliko skledo ričeta za repete.

»Vili, morda pa bi tvoji ženi lahko pomagali naši politiki,« je dejala.

»Kdaj pa si še slišala, da bi naši politiki komu pomagali,« je z roko zamahnil Vili. »Pri nas številni politiki in menedžerji v glavnem skrbijo samo za svoje žepce!«

»No, tvoji ženi pa bi morda lahko pomagali,« je dejala Špela. Poskusiti ni greh.

»V tej deželi bo prej gluhi slišal nemega govoriti, kako je slepi videl hromega hoditi, kakor pa bomo doživeli, da bi politiki in menedžerji naredili kaj dobrega za delavce in male ljudi!« je zabrusil Vili.

»Vili, zakaj si tako trmast?« je začudeno dejala Špela. »Poskusi, morda pa bodo tvoji ženi politiki vendarle pomagali. Ali se sploh zavedaš, kako hudo je, če tri dni ne moreš na, hm, hm, veliko potrebo!«

»No, Špela, potem pa povej, kaj svetuješ.«

»Svetujem, da si z ženo na televiziji ogledata kakšno okroglo mizo, na kateri naši politiki obljublajo, kaj dobrega bodo storili za ljudstvo,« je dejala Špela.

»In to je vse?« smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

»Seveda!« je dejala Špela. »Mene ob takšnih oddajah in govori vedno srat prisne!«

Iz dnevnika delavca Jožeta Sranje

»Zakaj ne?«

»Ker tudi ona išče idealnega fanta!«

Dober okus

»Ljubica, tako si mi všeč. Ali bi me vzela za moža?«

»Ne, ker nisi moj tip, čeprav občudujem tvoj prefinjen okus za žensko lepoto!«

Žena

»Moja žena je kot gobica!«

»Kako to misliš?«

»Bolj kot je stara, bolj je strupena!«

Čvrst alibi

»Gospodična, kje ste bili v noči med 15. in 16. januarjem?«

»V postelji.«

»Imate pričo?«

»Seveda!«

»Povejte njeno ime!«

»Samo trenutek, da pogledam v koledarček ...«

Idealno dekle

»Našel sem idealno dekle.«

»Ali se boš poročil z njo?«

»Ne!«

Resnica

»Ljubezen je slepa!«

»Ali lahko zaljubljenemu človeku sploh kaj odpre oči?«

»Seveda: poroka!«

Enostavno vprašanje - enostaven odgovor

»No, Janezek, kako rečemo človeku, ki vedno laže?«

»Lažnivec!«

»Kako pa pravimo človeku, ki vedno govori resnico?«

»Bedak!«

SINDIKAT
kng
SLOVENIJE**Razpis****7. zimskih
športnih iger**

sindikata KNG Slovenije v veleslalomu,
ki bodo v soboto, 15. februarja, na Starem Vrhu nad Škofjo Loko

Tekmovanje na smučišču Valentin se bo začelo ob 10. uri. Kosilo, družabno srečanje in razglasitev rezultatov bodo ob 14. uri v športni dvorani Poden v Škofji Loki. Tekmovalke in tekmovalci bodo razdeljeni v pet starostnih skupin. Tekmuje se posamezno in ekipno. Pisne prijave pošljite najkasneje do 5. februarja na naslov: **Območna organizacija ZSSS Gorenjske, Poštna ulica 4, 4000 Kranj, faks št. 04 201 78 55.**

Participacijo, ki znaša za tekmovalce in spremljevalce s smučarsko karto 3750 sit, za spremljevalce brez smučarske karte pa 1450 sit, nakažite na gornji naslov in **transakcijski račun: 07000-0000201559, davčna številka 57854165, z navedbo: zimske igre KNG, število udeležencev.**

Žrebanje štartnih številki bo 10. februarja ob 10. uri v prostorih sindikata družbe Termo Škofja Loka, ki je skupaj z območnim odborom sindikata KNG Gorenjske prevzel organizacijo tekmovanja. Veleslalom bo po pravilih zimskih športnih iger Sindikata KNG Slovenije in Smučarske zveze Slovenije vodil organizacijski odbor, ki ga sestavljajo: Janez Bogataj (predsednik), Olga Drabik (podpredsednica), Janez Justin, Marjan Barl, Vinko Permanšek (člani) in Tone Kos (vodja tekmovanja).

Vsi, ki želijo prej še trenirati, lahko to storijo v petek, 14. februarja popoldne ali zvečer.

Razpis**40. zimskih
športnih iger**

članov SDGD Slovenije,
ki bodo 8. marca na Rogli

Tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih bo na smučišču Jasa. Prvi tek veleslaloma se bo začel ob 9. uri in 30 minut, smučarski teki pa ob 13. uri. Tekmovalke in tekmovalci bodo razdeljeni v štiri starostne skupine. Tekmovanje bo posamezno in ekipno. Pravico nastopa imajo člani in upokojeni člani SDGD Slovenije.

Ekipe je treba prijavit najkasneje do 4. februarja na naslov: **SDGD Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, s pripisom za zimske ŠIG 2003.**

Vodje ekip naj za dodatne informacije pripišejo svojo telefonsko številko. Kotizacija za posameznega tekmovalca je 4000 tolarjev. Tekmovanje bo po pravilih Smučarske zveze Slovenije, Pravilniku in določenih razpisa.

Dodatne informacije daje do 4. februarja tajništvo SDGD (fax: 01/231-2460, tel. 01/4341-220), kasneje pa Tanja Šuligoj, tel. 05/3921-213 ali 041/438-103.

Organizator in pokrovitelj tekmovanja je sindikat podjetja Salonit Anhovo d. d., tehnično izvedbo pa je prevzel Smučarski klub Unior.

**Brezskrbna prihodnost.
Danes.**

Zdravstveno zavarovanje pri Vzajemni je kot jamstvo za več sproščenosti v vašem življenju, za vas in za vašo družino.

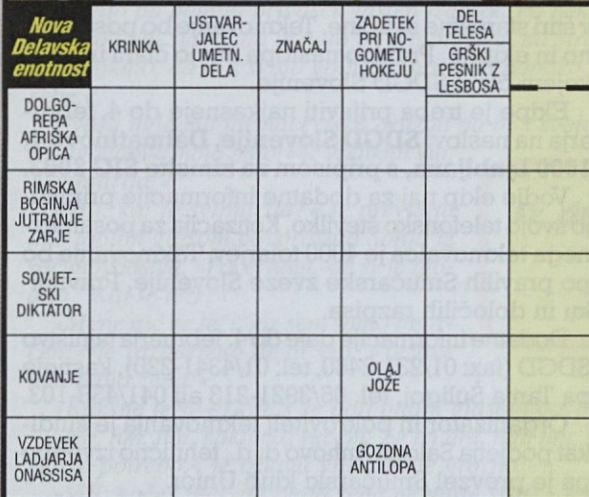
Za brezskrbno prihodnost se zavarujte danes.

brezplačen telefon 080 20 60,
www.vzajemna.si, wap.vzajemna.si

 VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.

Jaz zate, ti zame.

Avtor: <i>Rudi Murn</i>		PRIPRAVA ZA SPENJANJE	VRSTA UMETNE SMOLE	LUKA V ALŽIRIJI	MESTO V ZAH. MAKEDONIJI	POLETNO OBUVALO (EDNINA)	TLAKOVAN PROSTOR NA DELU ZGRADBE	OLIVER TWIST	OTOK V JADRANU	IZMETAČ NABOJEV PRI PUŠKI	MESTO V TOSKANI (KARARSKI MARMOR)
OKRASNI GRM Z BELIMI DIŠEČIMI CVETI											
NEPRIČAKOVAN DOGODEK, ZAPLET											
ORAČ (ZASTAR.)								BRKATI JASTREB			
ORANŽADA									KRANJ ŠOLSKA DISCIPLIN. KAZEN		
1											
Nova Delavska enotnost	KRINKA	USTVARJALEC UMETN. DELA	ZNAČAJ	ZADETEK PRI NOGOMETU, HOKEJU	DEL TELESA GRŠKI PESNIK Z LESBOSA						
DOLGORIPA AFRISKA OPICA						BOGASTVO GOZDOV VOJAŠKO URJENJE				VRTNA SENCNICA	
RIMSKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE						ZIDNA OPEKA Z VELIKIMI LUKNJAMI	GL. MESTO BANGLADEŠA IMITACIJA PREDMETA			PEVSKI ZBOR ČL. PIONIR-SKE ORGANIZACIJE	
SOVJETSKI DIKTATOR						ZAVARJENO MESTO		NA ENI STRANI OMEJENA RAVNA CRTA	LUKNJICA V KOZI NASPROTJE TOPLOTE		BIČ IZ BREZOVIH ŠIB ČRKI IZ BESEDE ROZ
KOVANJE			OLAJ JOŽE			SODARSKO ORODJE ALFI NIPIC		GR. ČRKA AM. FILM. IGRALKA THOMPSON		BROM REKA NA KAVKAZU	
VZDEVEK LADJARJA ONASSISA			GOZDNA ANTILOPA				JUŽNOAM. PASTIR V LLANOSU ČASTNIK				
2											LETOPIS
ZELO DIŠEČA, HLAPLJIVA SNOV									MANJŠA POVRHNA POŠKODBA		
Nagrada križanka št. 4		PRVO LEPOSLOVNE DELO KOGA		IVO ANDRIĆ RAZČLENITEV				PRIJETEN VONJ	LJUDSKO: SKLEDA IZ KATERE JE VEČ LJUDI		OSEBNI ZAI MEK AKTER
KDOR PACKA ČRT KANONI										VRBA	
3								RADIJ SKUPINA NIČVREDNEŽEV		KOLOIDNA SNOV PEVKA VRČKOVNIK	
ELEMENT							DEL POHIŠTVA SL. JEZI-KOSLOVEC (MATIJA)				EISENHOWERJEV VZDEVEK NEMŠKI MESCAN. FILOZOF (GEORG)
ŠTEVI LKA NIČ									AM. FILM. REŽISER KAZAN ANTON KOLAR		
STAROGRŠKI BASNOPISEK								DODATE K POGODBI			
RAZSTRGANA, PONOŠENA OBLEKA								ŽARGON: KONCENTRACIJSKO TABORIŠČE			

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 4 (30. 1. 2003):

- 1:
- 2:
- 3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svojega točnega naslova in davčne številke. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 10. februarja 2003.**

Pravilna rešitev gesel iz 2. številke Nove Delavske enotnosti: 1. **PETER ŽONTA**, 2. **SKOKI**, 3. **TINA MAZE**, 4. **VELESALOM**. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Branko Temlin**, Sebeborci 45 a, 9221 Martjanci.